

Pedagogisch werk- en beleidsplan

Jonge Kind

Naam peuteropvang: CBS De Sleutel peuteropvang

Naam school: CBS De Sleutel

Versie: 052026

Houder: PCBO

Adresgegevens school/peuteropvang: Putseplein 18, 3073HT Rotterdam

Naam verantwoordelijk directeur/locatieleider: Dhr. M. van Riel (a.i.)

Revisie wanneer: 012027

Revisie door: B. van Wijngaarden en M. van Riel in samenwerking met PCBO

Inleiding.....	2
Leeswijzer	3
Definities en afkortingen.....	3
Definities	4
Afkortingen	4
1. Visie op het jonge kind PCBO	4
2. Pedagogische doelstellingen.....	6
2.1 Sociaal-emotionele veiligheid	7
2.2 Persoonlijke competenties en zelfredzaamheid	8
2.3 Sociale competenties.....	10
2.4 Normen en waarden	10
2.5 Pedagogisch handelen	11
2.6 Didactisch handelen (Gedifferentieerd- en opbrengstgericht werken).....	12
2.7 Doorgaande lijn - kwaliteitsontwikkeling (groep 0–8)	14
2.8 Doorgaande lijn - woordenschat.....	15
3. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE):.....	15
3.1 Indicatie Extra Spelen Leren	16
3.2 Indicatie Gelijke Kansen	17
3.3 Het VVE-programma.....	17
3.3.1 Aanvullende methoden en bronnenboeken groep 0 t/m 2	18
4. Vier ontwikkelingsgebieden.....	19
4.1 Taalontwikkeling	19
4.1.1 Aanpak in de groep	19
4.1.2 Gerichte woordenschat en begrijpend taalgebruik	19
4.1.3 Verteltas en (voor)leesomgeving	20
4.1.4 Meertaligheid en communicatie met ouders.....	20
4.1.4.1 Aanpak Thuis in Taal	21
4.2 Rekenontwikkeling	22
4.3 Motorische ontwikkeling.....	22
4.3.1 Grove en fijne motoriek.....	23
4.3.2 Bewegen door de dag heen	23
4.3.3 Signaleren, volgen en ondersteuning.....	24

4.4 Sociaal- emotionele ontwikkeling	24
4.4.1 Peuters.....	25
4.4.2 Groep 1-2	25
5. Zicht op ontwikkeling / Kindvolgsysteem	26
5.1 Observaties en registraties.....	26
5.2 ZOO-gesprekken (Zicht op Ontwikkeling).....	27
5.2.1 Team- en opbrengstbespreking (groep 1–2).....	27
6. Zorgstructuur: opvallend gedrag en extra ondersteuningsbehoeften	27
6.1 Basisondersteuning (in groep)	27
6.2 Zorgstructuur peuteropvang (PCBO – Stappenplan zorg peuteropvang)	28
6.3 Zorgstructuur kleuters (groep 1–2 – zorgplan basisschool)	28
6.4 Individueel handelingsplan (IHP)	29
6.5 Verslaglegging en dossiervorming	29
6.5 School Zorg Team (SZT): multidisciplinair en met ouders	30
6.6 Kindermishandeling of huiselijk geweld en MOA	30
6.6.1 MOA kort samengevat:.....	31
7.De locatie.....	31
7.1 Groepen	32
7.1.1 Beroepskracht-kindratio peuteropvang	33
Onderwijstijd kleuters	33
7.2 Vaste dagindeling.....	33
7.3 Stamgroepen (peuteropvang)	37
7.3.1 Samengaan van stamgroepen	37
7.3.2 Incidenteel afwijken (peuteropvang)	37
8.Collega's peuteropvang	38
8.1 Beleidsmedewerker en coaching.....	39
8.2 VVE coördinator – pedagogisch beleidsmedewerker	39
8.3 Pedagogisch coach	40
8.4 Overige collega's	40
8.5 Stagiaires en beroepskrachten in opleiding	40
8.6 Vaste-gezichtencriterium	41
8.7 Vierogenprincipe	41

8.8 Achterwachtregeling	42
8.9 Mentor	42
9. Wennen, doorstroom en warme overdracht (groep 0 → groep 1).....	43
9.1 Wennen peuteropvang.....	43
9.2 Wennen bij de start op school groep 1 (4 jaar)	43
9.3 Doorstroom groep 0 – groep 1.....	43
9.4 Warme overdracht.....	43
9.5 Toestemming en privacy (AVG)	44
9.6 Start in groep 1	44
9.7 Inschrijving groep 1	45
9.8 Borging doorgaande lijn en sociale veiligheid	45
9.9 Overdracht naar BSO.....	45
9.10 Peuterverlenging	45
10. Ouders	46
10.1 Ouderparticipatie in groep 0 t/m 2	47
10.2 Thuis in Taal als ondersteunende aanpak	47
10.3 Communicatie en samenwerking met ouders	48
10.3.1 Vaste aanspreekpunten	49
10.3.2 Ouder- en voortgangsgesprekken (organisatie en frequentie)	50
10.3.3 Afstemming, verslaglegging en opschaling (peuteropvang)	50
10.4 Adviesrecht.....	50
10.5 Interne klachtenregeling ouders peuteropvang	51
Slotwoord	52

Inleiding

Voor u ligt het werk- en beleidsplan van basisschool De Sleutel in Rotterdam. In dit plan leggen wij vast hoe wij ons onderwijs en onze opvang rondom het jonge kind organiseren: welke afspraken we maken, hoe we pedagogisch en didactisch handelen, en hoe we de kwaliteit bewaken en blijven verbeteren.

Dit document is bedoeld als werkdocument voor iedereen die betrokken is bij De Sleutel: pedagogisch professionals, leerkrachten, intern begeleiders, directie, ouders/verzorgers en samenwerkingspartners. Het zorgt voor een gedeelde werkwijze, duidelijke verwachtingen en herkenbaarheid voor kinderen en ouders.

Het plan is praktisch en concreet: het beschrijft zowel uitgangspunten als dagelijkse routines en procedures. We gebruiken het als leidraad bij het inwerken van nieuwe collega's, het afstemmen binnen het team en de samenwerking met ouders en externen. We zien dit plan als een levend document dat periodiek (en minimaal een keer per jaar) wordt geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.

Leeswijzer

Na definities en afkortingen volgt onze visie en de pedagogische doelstellingen. Daarna beschrijven we ons pedagogisch handelen, ons gedifferentieerd en opbrengstgericht werken en de uitwerking van VVE binnen de ontwikkelingsgebieden. Ook komen zorg en veiligheid aan bod (waaronder opvallend gedrag en de Meldcode/MOA), gevolgd door organisatorische afspraken over groepen, teamrollen en kwaliteitsmaatregelen. Tot slot beschrijven we de samenwerking met ouders en sluiten we af met een slotwoord.

Definities en afkortingen

Definities

- **Ouders:** Hiermee worden zowel ouders als verzorgers bedoeld.
- **Medewerkers:** In dit document wordt met 'medewerkers' verwezen naar pedagogisch professionals en leerkrachten. Wanneer de tekst specifiek over één van deze groepen gaat, worden zij afzonderlijk benoemd.
- **Kinderen:** De term 'kinderen' verwijst in dit document naar zowel peuters als kleuters. Als de tekst betrekking heeft op slechts één van deze groepen, wordt dit expliciet vermeld.

Afkortingen

- **ESIS:** elektronisch School Informatie Systeem (leerlingadministratie)
- **IB:** intern begeleider
- **VVE:** voor- en vroegschoolse Educatie (groep 0 t/m2)
- **VE:** voorschoolse Educatie (groep 0)
- **MOA:** meld-, Overleg- en Aangifteplicht
- **VSMW:** voorschools maatschappelijk werk
- **SMW:** schoolmaatschappelijk werk
- **SZT:** zchoolzorgteam

1. Visie op het jonge kind PCBO

Op basisschool De Sleutel kijken we naar het jonge kind vanuit onze overtuiging dat ieder kind kan leren en zich kan ontwikkelen, ieder in een eigen tempo en op een eigen manier. We bieden jonge kinderen een rustige, warme en op leren gerichte omgeving, waarin zij zich veilig voelen, gezien worden en durven te ontdekken.

Onze schoolvisie vatten we samen als: leren met hoofd, hart en handen. Dat betekent dat we kinderen niet alleen cognitief uitdagen, maar ook bewust werken aan sociale vaardigheden, zelfvertrouwen en talentontwikkeling. Taal vormt daarbij een belangrijke pijler: taal ondersteunt denken, spelen, leren en samenleven. Tegelijk leren jonge kinderen met hun hele lijf; daarom hebben spel, bewegen, muziek, dans en kunst een duidelijke plek in ons aanbod.

De Sleutel is een diverse school in Rotterdam-Zuid. We zien verschillen in achtergrond en thuistaal als rijkdom en zetten in op verbinding en gezamenlijke groei, met de Nederlandse taal als schooltaal. Vanuit onze christelijke identiteit geven we vorm aan waarden als respect, omzien naar elkaar, niemand buitensluiten en het oplossen van conflicten door met elkaar te praten.

Vanuit deze basis sluiten wij aan bij de ontwikkeling van het jonge kind zoals beschreven binnen PCBO, met aandacht voor welbevinden en betrokkenheid, hoge verwachtingen, een rijke leeromgeving en educatief partnerschap met ouders.

Visie op het jonge kind

Kinderen maken in de leeftijd van 2 tot 7 jaar de overgang van een onbewuste manier van in de wereld staan naar een meer zelfbewuste. De (brein)ontwikkeling van het jonge kind is grillig; het tempo van de individuele ontwikkeling per kind kent grote verschillen op diverse ontwikkelgebieden (sociaal-emotioneel, taal/spraak, rekenen en motoriek).

Door in de voor- en vroegschool aan te sluiten bij deze ontwikkeling en tegemoet te komen aan de behoeften van deze kinderen, wordt een rijke basis gelegd voor een optimale verdere ontwikkeling. Dit vraagt om een specifieke visie op leren van het jonge kind.

Hoge verwachtingen

Spelend en onderzoekend ontdekken jonge kinderen de wereld om hen heen. De pedagogisch medewerkers en leerkrachten zijn hierbij verbindend, verrijkend en verdiepend door het bieden van ontdekkend spel, demonstratiespel en spelbegeleiding. Instructie wordt gegeven met behulp van een instructiemodel passend bij het jonge kind.

Onze professionals hebben kennis van de ontwikkeling en de belevingswereld van het jonge kind. Zij zijn betrokken, spreken hoge verwachtingen uit en stimuleren in hun handelen de ontwikkeling van de kinderen.

Welbevinden en betrokkenheid

Welbevinden is een voorwaarde voor kinderen om zich sociaal-emotioneel en cognitief te kunnen ontwikkelen. Wij bieden het jonge kind in de groep structuur, heldere regels en routines, wat de basis is voor een veilige leeromgeving. Bij het samenspelen en samenwerken maken we het jonge kind bewust van de eigen rol. Dit helpt kinderen zich gewenst gedrag eigen te maken. Wij streven naar optimale betrokkenheid van alle kinderen. Vanuit betrokkenheid en welbevinden komen kinderen tot ontwikkeling. Betrokkenheid wordt gestimuleerd door het bieden van veiligheid, aan te sluiten bij de zone van naaste ontwikkeling en de belevingswereld.

Ontwikkelen in een rijke leeromgeving

Om tot ontwikkeling te komen, is het bieden van een rijke leeromgeving een noodzakelijke voorwaarde. Bij PCBO is die rijke leeromgeving in de voor- en vroegschool zichtbaar in herkenbaar in het werken vanuit doelen, het aanbod van materiaal, de inrichting van de

(buiten)ruimtes, door rijk taalgebruik, samenspel en in de aangeboden activiteiten.

De leeromgeving omvat verschillende hoeken, voorzien van concrete materialen en is thematisch ingericht. In de lokalen en ook buiten wordt gewerkt met een beredeneerd en gevarieerd aanbod aansluitend bij de belevingswereld en de zone van naaste ontwikkeling van het jonge kind. Spel is het uitgangspunt van het leren.

Educatief partnerschap

Wij streven naar een optimale samenwerking met de ouders om de ontwikkeling van kinderen goed te begeleiden en te voorzien van een zo passend mogelijk aanbod. Pedagogisch medewerkers en leerkrachten hebben hierin een pro-actieve houding. Elkaar informeren en verbindend communiceren met ouders draagt bij aan het welbevinden en de ontwikkeling van het jonge kind.

Samengevat bevat onze visie op het jonge kind de elementen:

Vanuit welbevinden en betrokkenheid komen kinderen tot ontwikkeling

Aanbod van een rijke leeromgeving aansluitend bij de zone van naaste ontwikkeling;

Pedagogisch medewerkers en leerkrachten zijn de verbindende rol bij spelend leren;

Een goede samenwerking met ouders draagt bij aan het welbevinden en de ontwikkeling;

Wij hanteren heldere regels en routines voor alle kinderen.

2. Pedagogische doelstellingen

2.1 Sociaal-emotionele veiligheid

Sociaal-emotionele veiligheid is een vereiste voor een kind om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Medewerkers zorgen ervoor dat kinderen zich vertrouwd voelen binnen de groep en bij hun groepsgenoten. Alleen dan ontstaat er ruimte om te kunnen ontdekken en ruimte voor interactie met anderen.

Een positieve benadering staat centraal in de omgang met kinderen. Medewerkers benoemen en bevestigen positief gedrag, tonen oprechte interesse en zorgen voor een open en warme sfeer waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen. Binnen deze veilige omgeving is er ook ruimte om grenzen aan te geven en kinderen waar nodig op een respectvolle en duidelijke manier te corrigeren. Dit gebeurt altijd met het oog voor de ontwikkeling van het kind.

Om een veilige omgeving te creëren, krijgt het kind voorafgaand aan de opvang of school, de mogelijkheid om te wennen op de groep. Dit gebeurt in afstemming met de ouders. Het kind bouwt een band op met alle medewerkers van de groep. Voor de peuteropvang geldt dat de kinderen worden gekoppeld aan een mentor, een bekend gezicht voor zowel de ouders als het kind. De mentor is eindverantwoordelijk voor het kind als het gaat om de registratie, contacten met IB, VSMW, externen etc. De mentor voert alle gesprekken met de ouders.

Bij binnenkomst worden de kinderen welkom geheten door de vaste medewerkers. Gedurende de dag wordt er gewerkt met een bekend dagritme, zodat de kinderen weten wat zij kunnen verwachten. Medewerkers zorgen door 'voor te leven' voor het goede voorbeeld naar de kinderen.

Zo is dit op De Sleutel zichtbaar:

- Taal geven aan contact en gevoelens: medewerkers modelleren en oefenen taal die helpt bij samenspel, zoals: *"Mag ik meedoen?" "Zullen we samen...?" "Stop, ik wil dat niet." "Ik vind het niet fijn als..."* Ook benoemen we emoties en helpen we kinderen woorden te geven aan wat ze nodig hebben.
- Conflicten begeleiden door luisteren en praten: bij ruzie helpen we kinderen om om de beurt te vertellen wat er gebeurde en wat ze voelden. We sturen op herstel en een passende oplossing, zodat kinderen leren hoe je samen verder kunt.
- Samen spelen bewust stimuleren: medewerkers geven gerichte spelimpulsen die aansluiten bij het ontwikkelniveau van peuters (van parallelspel naar beginnend samenspel). Zij sturen kort en positief en creëren succesmomenten, zodat kinderen stap voor stap leren wachten, om de beurt gaan, geven/teruggeven en eenvoudig samenwerken.

Voorbeeld spelimpuls: tijdens duo-spel ondersteunt de medewerker beurtgedrag met een handgebaar en korte taal: *“Eerst jij... nu jij.”* De medewerker benoemt en bekrachtigt het gewenste gedrag: *“Goed gewacht,” “Fijn, jij geeft de auto terug.”*

- Niemand buitensluiten: we zijn alert op kinderen die buiten het spel vallen en begeleiden het uitnodigen en meedoen. We maken afspraken over samen spelen, beurt nemen en rekening houden met elkaar. Met afspraken bedoelen we eenvoudige, terugkerende spelregels en routines (bijv. ‘eerst jij, dan ik’, ‘we vragen of we mee mogen doen’, ‘niet pakken maar wachten’), die medewerkers consequent voordoen, verwoorden en positief bekrachtigen
- Positief gedrag versterken: we benoemen specifiek gewenst gedrag (*“Ik zie dat je wacht op je beurt”* / *“Wat fijn dat je iemand helpt”*), zodat kinderen begrijpen welk gedrag bijdraagt aan een veilige groep.

Foto: Mathilde Dusol

2.2 Persoonlijke competenties en zelfredzaamheid

Kinderen krijgen bij De Sleutel de ruimte om nieuwe vaardigheden te ontdekken en zelfstandig te oefenen.

Door vertrouwen en ruimte te bieden, worden kinderen gestimuleerd om keuzes te maken en oplossingen te bedenken. Actieve betrokkenheid bij hun leerproces vergroot niet alleen hun zelfstandigheid, maar versterkt ook het zelfvertrouwen.

Het stimuleren van persoonlijke competenties is op De Sleutel terug te zien op verschillende vlakken. Zie voorbeelden hieronder.

- De ruimtes zijn zo ingericht, dat de kinderen zelfstandig materialen kunnen pakken en opruimen.
- Medewerkers benoemen en bevestigen positief gedrag. Wanneer de kinderen bijvoorbeeld zelfstandig een jas aantrekken, een puzzel opruimen etc.
- Daarbij geven de medewerkers de kinderen de tijd en ruimte om zelfstandig iets te doen, zonder het 'even snel' voor hen te doen. Denk hierbij aan het aantrekken van een jas, of het opruimen van speelgoed of het zelfstandig klimmen op een bank of stoel. Dit geeft de kinderen zelfvertrouwen.
- Het activiteitenaanbod wordt op maat gemaakt aan de hand van de ontwikkeldoelen. Deze sluiten aan bij de ontwikkeling van de kinderen. Medewerkers laten kinderen ervaren dat proberen en oefenen erbij hoort. Fouten maken mag. Kinderen krijgen de ruimte om iets opnieuw te proberen en door te zetten. Dit versterkt het zelfvertrouwen.
- Omdat taal een belangrijke pijler is op De Sleutel, leren medewerkers kinderen steunzinnen om zelfstandig te handelen, hulp te vragen of grenzen aan te geven. Denk aan: "Ik wil het zelf proberen", "Kun je mij helpen?", "Ik ben nog niet klaar", "Stop, ik wil dit niet."
- Kinderen krijgen kleine verantwoordelijkheden die passen bij hun leeftijd. Bijvoorbeeld iets uitdelen, de kring mee klaarzetten, een opruimtaak. Hierdoor ervaren kinderen eigenaarschap en dat ze bijdragen aan de groep.
- In het aanbod is er ruimte voor hart, hoofd en handen. Door bewegen, muziek, dans en creatieve activiteiten ervaren kinderen succes op verschillende manieren. Dit ondersteunt het zelfbeeld en stimuleert initiatief.
- Medewerkers stimuleren dat kinderen omzien naar elkaar. Kinderen leren helpen zonder over te nemen, wachten op elkaar en samen afspraken maken. Dit draagt bij aan zelfstandigheid én aan een fijne groep.

2.3 Sociale competenties

Kinderen die op De Sleutel verblijven, creëren in de groep met elkaar een kleine samenleving. Een samenleving waarin geoefend kan en mag worden. Dit is terug te zien in o.a.:

- Het stimuleren van interactiemomenten tussen kinderen, bijvoorbeeld tijdens eet- en drinkmomenten.
- Medewerkers werken vanuit het uitgangspunt dat kinderen van en met elkaar leren. In kring- en spelmomenten wordt samen praten, luisteren en beurt nemen bewust geoefend.
- Omdat taal een belangrijke pijler is op De Sleutel, leren medewerkers kinderen helpende zinnen voor samenspel en contact, zoals: “Mag ik meedoen?”, “Zullen we samen...?”, “Ik ben boos omdat...”, “Stop, ik wil dit niet”, “Sorry, zullen we het opnieuw proberen?”
- De medewerkers stimuleren, voornamelijk de kinderen vanaf 3 jaar, samen te spelen en begeleiden dit door kinderen te koppelen in spel of kleine taakjes (bijv. samen opruimen, iets uitdelen, samen bouwen). Zo leren kinderen overleggen, delen en rekening houden met elkaar.
- Vanuit onze waarden leren we kinderen dat niemand buitengesloten wordt. Medewerkers zijn alert op kinderen die buiten het spel vallen en begeleiden het uitnodigen en meedoen.
- De medewerkers helpen de kinderen, indien nodig, bij het oplossen van conflicten. Zij begeleiden kinderen om naar elkaar te luisteren en met elkaar te praten, om de beurt te vertellen wat er gebeurde en samen een oplossing te kiezen, zodat kinderen leren herstellen en verder spelen.
- In activiteiten met hart, hoofd en handen (bewegen, muziek, dans, creatief) oefenen kinderen spelenderwijs sociale vaardigheden zoals samen afstemmen, wachten op elkaar, samenwerken en elkaar aanmoedigen.

2.4 Normen en waarden

VISIE DE SLEUTEL

Op de Sleutel leren wij de kinderen de taal en de basisvaardigheden om de wereld te leren kennen en te verkennen. Wij laten kinderen successen ervaren, fouten maken en daarvan leren. De leerkracht speelt een cruciale rol in het leerproces. Wij leren van en met elkaar. Leren en communiceren doen we met hoofd, hart en handen, in een rustige, op leren gerichte omgeving.

KERNWAARDEN

- **ONTWIKKELING**
Wij geloven dat kinderen kunnen leren, ieder heeft zijn eigen ontwikkeling.
- **VERBONDENHEID**
De leerkracht werkt samen met kinderen, ouders en andere professionals.
- **VAKMANSCHAP**
Wij blijven onszelf continu ontwikkelen en verbeteren.
- **VERTROUWEN**
Een rustige, warme omgeving met ruimte voor ieders inbreng.

Onze visie in de praktijk:
leren en communiceren met
hoofd, hart en handen –
vanuit Ontwikkeling,
Verbondenheid,
Vakmanschap en
Vertrouwen

Kinderen krijgen in
groepsverband de
mogelijkheid om te oefenen
in sociale vaardigheden. Zij
leren om respectvol met
elkaar om te gaan en
rekening te houden met een
ander. Door samen te
spelen, ontwikkelen ze
sociale vaardigheden zoals
het tonen van empathie, het
uiten van hun gedachten en
gevoelens en het luisteren
naar anderen. Het belang

van een mening geven en het luisteren naar de mening van een ander. Dit draagt bij aan wederzijds begrip en helpt bij het opbouwen van zelfvertrouwen en communicatieve vaardigheden.

Op De Sleutel geven we hier richting aan vanuit onze schoolvisie en identiteit. We leren kinderen dat iedereen erbij hoort, dat we elkaar met respect behandelen en dat we omzien naar elkaar. We begeleiden kinderen om conflicten op te lossen door naar elkaar te luisteren en met elkaar te praten, en om niemand buiten te sluiten.

Omdat taal een belangrijke pijler is op De Sleutel, ondersteunen medewerkers kinderen om woorden te geven aan wat zij voelen, denken en nodig hebben. We oefenen met helpende zinnen en duidelijke afspraken, zodat kinderen leren op een passende manier grenzen aan te geven, voor zichzelf op te komen én rekening te houden met de ander. Medewerkers doen

dit voor, verwoorden wat zij zien gebeuren en benoemen gewenst gedrag concreet. Samen met ouders en leerlingen erkennen we dat de thuistaal—naast het Nederlands—een waardevolle basis is voor brede ontwikkeling en het leren van het Nederlands ondersteunt.

Onze christelijke identiteit is zichtbaar in de waarden die we uitdragen. In de peuteropvang geven we hier vooral vorm aan via het dagelijks handelen, rituelen, (prenten)boeken, liedjes en gesprekken in de groep. In de basisschoolgroepen wordt dit daarnaast ondersteund door dag- en weekopeningen met onder andere de methode Trefwoord. Zo werken we doorlopend aan een veilig en respectvol groepsklimaat waarin verschillen mogen bestaan en kinderen leren samenleven.

2.5 Pedagogisch handelen

Kinderen worden op een speelse manier gestimuleerd in hun betrokkenheid en welbevinden en in hun sociaal-emotionele, motorische, taal- en rekenontwikkeling. Door de betrokkenheid en interactie met medewerkers en andere kinderen voelen zij zich op hun gemak en krijgen zij de kans om zich te ontwikkelen. Dit wordt ondersteund door de inzet van verschillende activiteiten en een rijke leeromgeving.

Medewerkers gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om. Zij reageren warm, zijn betrokken, spelen in op emoties en helpen deze indien nodig te reguleren. Zij hebben respect voor de autonomie van kinderen. Dit is zichtbaar wanneer kinderen ruimte krijgen om keuzes te maken en zelf oplossingen te bedenken. Dit draagt bij aan het zelfvertrouwen van het kind. Medewerkers stellen grenzen en bieden routines en structuur aan, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen. Ook taal en communicatie werken sterk bevorderend wanneer kinderen in gesprek gaan met een ander. Door uitleg te geven over emoties en de gevolgen van gedrag, ontwikkelen kinderen niet alleen hun taalvaardigheid, maar ook sociaal inzicht en empathie.

Kinderen krijgen in groepsverband met verschillende interacties te maken. Positieve interacties tussen kinderen worden door medewerkers gezien en benoemd. Wanneer een kind in een conflict terechtkomt, krijgen kinderen eerst de mogelijkheid dit zelf op te lossen. Als dit lastig is, biedt een medewerker ondersteuning.

Een uitdagende omgeving nodigt kinderen uit tot spel en een speelmoment biedt leerkansen. Daarom zorgen medewerkers voor een doelgerichte inrichting met een gevarieerd aanbod aan concrete en ontwikkelingsmaterialen, passend bij verschillende ontwikkelingsgebieden. Binnen dit aanbod krijgt brede ontwikkeling op De Sleutel zichtbaar vorm: we zetten bewegen, muziek, dans en lezen bewust in om betrokkenheid, zelfvertrouwen, taalontwikkeling en samenspel te versterken.

Peuters en kleuters krijgen dansles van een externe aanbieder. Tijdens deze dansles zijn de pedagogische professionals tevens aanwezig. Kleuters krijgen daarnaast muziekles van een

externe aanbieder en gym van een vakleerkracht. Medewerkers/vakleerkracht zorgen voor een veilige, positieve sfeer en sluiten aan bij het ontwikkelniveau van de kinderen. We ondersteunen kinderen in durven meedoen, oefenen in luisteren naar aanwijzingen, beurt nemen en samenwerken. We benoemen succesmomenten, bieden structuur (voordoen–nadoen–herhalen) en vertalen wat geleerd is naar het dagelijks spel in de groep. Zo versterken we motoriek, ritmegevoel, expressie en sociaal samenspel.

We betrekken ouders actief bij de taalontwikkeling, omdat taal ook thuis verder groeit. Ouders van peuters kunnen daarom boeken lenen uit onze (kleine) bibliotheek. Met de kleuters bezoeken we twee keer per jaar Bibliotheek Sandelingplein, samen met ouders, om leesplezier en het kiezen van boeken te stimuleren.

Daarnaast versterken we het (voor)lezen op school. Een voorleesvrijwilliger leest wekelijks voor in groep 1-2, ter ondersteuning van taalontwikkeling en leesplezier. Ook komt wekelijks een voorleesprofessional voor een klein groepje kleuters. Tijdens minimaal één inloopmoment per jaar geeft deze professional bovendien een korte presentatie aan ouders over voorlezen met peuters.

Zo stimuleren we leesplezier, (samen) voorlezen en taalrijke interactie binnen én buiten school.

2.6 Didactisch handelen (Gedifferentieerd- en opbrengstgericht werken)

Een stimulerende en veilige omgeving is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Door kinderen ruimte te geven om te ontdekken en zelfstandig keuzes te maken, ontwikkelen zij zelfvertrouwen en nieuwe vaardigheden. Op De Sleutel gaan wij uit van de overtuiging dat alle kinderen kunnen leren. Vanuit hoge verwachtingen sluiten we zo goed mogelijk aan bij de ontwikkeling en onderwijsbehoeften van ieder kind.

De activiteiten die we aanbieden sluiten aan bij de zone van naaste ontwikkeling van het kind, zoals beschreven in de visie op het Jonge Kind vanuit PCBO. We werken doelgericht vanuit ontwikkeldoelen die passen bij de behoefte en ontwikkeling van de kinderen. Daarbij volgen we de ontwikkeling met het observatiesysteem BOSOS. Op basis van observaties en registraties stemmen we het aanbod bij: kinderen krijgen passende ondersteuning of extra uitdaging, zodat het leren zichtbaar en doelgericht blijft.

Omdat taal op De Sleutel een belangrijke pijler is, krijgt taal een duidelijke plek binnen ons didactisch handelen. In activiteiten en spel begeleiden we kinderen bewust in woordenschat, communicatie en begripsvorming, zodat taal het leren in alle ontwikkelingsgebieden ondersteunt.

De peuteropvang is zo ingericht dat kinderen zelfstandig op ontdekking kunnen gaan en kunnen kiezen uit verschillende concrete materialen. Daarnaast vinden dagelijks doelgerichte activiteiten plaats in kleine kringen of in themahoeken. Het aanbod is passend bij de verschillende ontwikkelingsfasen van kinderen. Leerkrachten en pedagogisch professionals begeleiden hierbij actief door te modelleren, vragen te stellen, kinderen taal te geven en hen te helpen een volgende stap te zetten.

In groep 1-2 zetten we waar passend elementen van EDI (Expliciete Directe Instructie) in. We werken met een duidelijke lesopbouw: het lesdoel wordt benoemd, voorkennis wordt geactiveerd, de leerkracht doet voor, vervolgens oefenen we samen en daarna zelfstandig. Tijdens de instructie controleren we regelmatig of kinderen het begrijpen en passen we de ondersteuning of uitdaging aan. Zo blijft de instructie helder, doelgericht en afgestemd op verschillen binnen de groep.

2.7 Doorgaande lijn - kwaliteitsontwikkeling (groep 0–8)

Om de doorgaande lijn in het aanbod en de kwaliteit van ons handelen te borgen, werken we met vaste overleg- en evaluatiemomenten. De pedagogisch professionals overleggen 3x per maand met de leerkrachten van de groepen 1 t/m 3 in zogenaamde bord- en werksessies. De ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd met observaties en toetsen; twee keer per jaar bespreken we opbrengsten en analyses in het gehele team om het onderwijs te verbeteren. Leerkracht en intern begeleider voeren minimaal vijf keer per jaar ZOO-gesprekken over ontwikkeling en ondersteuning (vaker indien nodig) van de individuele groepen. Daarnaast evalueert het team het onderwijs via minimaal vijf verbindingssessies/studiedagen per jaar, waarin afspraken worden aangescherpt en geborgd.

Schoolbreed werken we met eenduidige aanpakken die zorgen voor rust, effectieve lessen en een voorspelbaar klimaat. We zetten EDI in bij taal en rekenen vanaf de kleuters t/m groep 8,

gebruiken routines en technieken uit Teach like a Champion en werken met Stichting LeerKRACHT o.a. dagstart met het bord en werken met doelen in de hogere groepen.

Foto: Mathilde Dusol

2.8 Doorgaande lijn - woordenschat

Wij werken vanaf de peutergroep tot en met groep 3 met LOGO300 om de woordenschat doelgericht en spelenderwijs uit te breiden. LOGO is een wetenschappelijk onderbouwde aanpak met aantrekkelijk materiaal waarmee jonge kinderen in een doorlopende leerlijn extra woorden leren binnen dagelijkse routines en thema's. Het uitgangspunt is dat kinderen rond het einde van groep 2 over voldoende basiswoorden beschikken om in groep 3 goed te kunnen starten met lezen en schrijven.

Werkwijze

- We bieden woorden in logische clusters aan (woorden die bij elkaar horen), met visuele ondersteuning (o.a. praatplaten/woordwebben/woordkalender) en veel herhaling in spel en gesprekken.
- We werken volgens het Viertaktmodel: voorkennis activeren, betekenis verduidelijken, speels herhalen/inoefenen en regelmatig checken of woorden beklijven.

3. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE):

In de VVE worden kinderen blootgesteld aan een rijke ontwikkelingsstimulering. Juist kinderen met een (risico op een) achterstand profiteren hiervan. Deelname aan VVE zorgt niet alleen voor een goede start in het basisonderwijs. Het draagt op de lange termijn ook bij aan een soepel lopende onderwijsloopbaan, een passende plek op de arbeidsmarkt en gezonder gedrag op volwassen leeftijd. Het is daarom essentieel om zoveel mogelijk kinderen met een (risico op een) achterstand gebruik te laten maken van het Rotterdamse aanbod van VVE. Het voornaamste doel van VVE is om de ontwikkeling van jonge kinderen extra te ondersteunen, met speciale aandacht voor degenen die een verhoogd risico lopen op een onderwijsachterstand. (Bron: NROB)

3.1 Indicatie Extra Spelen Leren

De indicatie Extra Spelen en Leren voor Voorschoolse Educatie (VE) geeft peuters recht op 16 uur VE per week. Deze indicatie wordt afgegeven door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), doorgaans wanneer een kind 14 of 24 maanden oud is. Indien nodig kan de peuteropvang een (her)indicatie aanvragen, ook na 24 maanden.

Voor locaties binnen het NPRZ-gebied is de opvang voor peuters gratis wanneer het kind een indicatie Extra Spelen en Leren heeft én ouders/verzorgers een inkomen hebben tot 130% van het wettelijk sociaal minimum.

Voor peuters met een indicatie Extra Spelen en Leren waarvan ouders/verzorgers een inkomen hebben boven 130% van het wettelijk sociaal minimum, geldt dat van de 16 uur VE 8 uur kosteloos zijn.

Voor peuters zonder indicatie Extra Spelen en Leren geldt dat ouders/verzorgers naast de standaard 8 uur extra uren bij kunnen kopen.

Als er plek is op de peuteropvang, kunnen kinderen al vanaf 2 jaar geplaatst worden. Het aantal uur opvang is maatwerk en wordt altijd afgestemd met ouders/verzorgers en de medewerkers van de peuteropvang.

Alle peuters van 2,5 tot 4 jaar met een indicatie Extra Spelen en Leren hebben recht op 960 uur VE. Bij De Sleutel wordt dit als volgt ingevuld. De urentelling start vanaf het moment dat de peuter 2,5 jaar oud is. Wanneer een kind al vóór 2,5 jaar (bijvoorbeeld vanaf 2 jaar) instroomt in de peutergroep, is dit een extra periode waarin het kind kan wennen en zich kan ontwikkelen. Deze uren tellen niet mee voor de 960 uur VE.

Leeftijd	Weken	Uren	Totaal
2 – 2,5 jaar	20	Minimaal 6	120
2,5 – 3 jaar	20	13	260
3-4 jaar	40	17,5	700
Totaal uren peuters van 2,5 tot 4 jaar: 260 + 700 =		960	

Kinderen van 2,5 tot 3 jaar

Deze kinderen komen 20 weken op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Een dagdeel duurt 3 uur en 15 minuten. In deze periode maken zij: $20 \times 4 \text{ dagdelen} \times 3,25 \text{ uur} = 260 \text{ uur}$.

Kinderen van 3 tot 4 jaar

Deze kinderen komen 40 weken vijf dagdelen per week.

- Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag: $40 \times 4 \text{ dagdelen} \times 3,25 \text{ uur} = 520 \text{ uur}$.
- Woensdag: $40 \times 4,5 \text{ uur} = 180 \text{ uur}$.

Totaal in de periode van 3 tot 4 jaar: $520 + 180 = 700 \text{ uur}$.

De kinderen van 3 tot 4 jaar hebben op woensdagochtend een VE-dagdeel/peuteropvang. Als er meer dan 15 kinderen in deze categorie vallen, bestaat de mogelijkheid van peuteropvang op woensdagmiddag van 13.00 tot 17.30 uur.

Totaal 2,5 tot 4 jaar

In de periode tussen 2,5 en 4 jaar komen kinderen daarmee uit op: $260 + 700 = 960 \text{ uur VE}$.

3.2 Indicatie Gelijke Kansen

Uit recent onderzoek van de gemeente blijkt dat armoede en schuldproblematiek in een gezin belangrijke risicofactoren zijn die de ontwikkeling van jonge kinderen negatief kunnen beïnvloeden. Daarom bestaat in Rotterdam vanaf 2020 de indicatie Gelijke kansen. Met deze indicatie hoeven ouders met schuldproblemen geen ouderbijdrage te betalen voor de Peuteropvang. Hun peuter kan gratis naar de peuteropvang. De gemeente betaalt de kosten voor deelname van maximaal 16 uur per week. Het gaat om ouders die gebruikmaken van schuldsanering op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening of de Wet schuldsanering natuurlijke personen. In Rotterdam gaat het om een klein aantal peuters dat in aanmerking komt voor de indicatie Gelijke kansen. Om in aanmerking te komen voor de indicatie Gelijke kansen, moeten ouders op de peuteropvang of bij de administratie aangeven dat ze gebruikmaken van schuldsanering op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening of de Wet schuldsanering natuurlijke personen.

3.3 Het VVE-programma

Op De Sleutel wordt gewerkt met het VVE-programma Peuter- en Kleuterplein.

Met Peuterplein ontdekken kinderen al spelend nieuwe vaardigheden. Door samen te zingen, bewegen, lezen, praten en samenwerken, wordt de ontwikkeling op een natuurlijke manier ondersteund. Hierbij worden alle ontwikkelingsgebieden als taal, voorbereidende rekenvaardigheden, motorische vaardigheden, beweging, muziek en de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd. Daarnaast stimuleert Peuterplein peuters om zelfstandig nieuwe spelvormen en activiteiten te verkennen.

Peuterplein bestaat uit acht thema's die aansluiten bij de belevingswereld van jonge kinderen: 'Lente', 'Zomer', 'Herfst', 'Winter', 'Je lichaam', 'Huisdieren', 'Familie' en 'Water'. Elk thema bevat een passend prentenboek of schootboek met illustraties die het verhaal ondersteunen.

Een geliefd onderdeel van Peuterplein is de handpop Raai de Kraai. Deze vrolijke kraai woont in een nest in een kastanjeboom en beleeft samen met de peuters allerlei avonturen. Doordat Raai een speels en vertrouwd figuur is, durven kinderen vaak meer aan hem te vertellen dan aan een volwassene.

De methode is geschikt voor peuters met verschillende taalniveaus en leeftijden en biedt een natuurlijke overgang naar de basisschool.

Wij werken thematisch met Peuterplein en Kleuterplein, waarbij veel aandacht is voor taalontwikkeling en ook rekenbegrippen spelenderwijs aan bod komen. Voor de woordenschatontwikkeling gebruiken wij Logo 3000, waarbij woorden binnen thema's dagelijks worden aangeboden en actief worden geoefend. Ter ondersteuning van de beheersing van de Nederlandse taal zetten wij Zien is Snappen in bij de kleuters.

3.3.1 Aanvullende methoden en bronnenboeken groep 0 t/m 2

Naast het VVE-programma maken wij in groep 0 t/m 2 gebruik van aanvullende methoden en bronnenboeken ter ondersteuning van het onderwijsaanbod. Deze materialen zetten wij doelgericht in binnen thema's en (kleine) instructiemomenten, passend bij de onderwijsbehoeften van de kinderen.

Voorbeelden van aanvullende methoden/bronnenboeken:

- **Woordenschat/taal:** LOGO (peuters/kleuters), themakisten/verteltassen, prentenboeken interactief-voorlezen.
- **Beginnende geletterdheid/voorbereidend schrijven:** map fonemisch bewustzijn, letter-/klankspelmaterialen, rijm- en luisterspelletjesboeken. Inzet van het programma BOUW* voor kinderen vanaf groep 2. Gebruik van lettergebaren (J. Schraven) vanaf groep 1.
- **Rekenen (spelend):** Met Sprongen Vooruit (rekenactiviteiten in spel en beweging) Voor de rekenontwikkeling gebruiken wij bij de kleuters aanvullend Met Sprongen Vooruit, met rekenspelletjes en activiteiten die aansluiten bij de ontwikkeling van jonge kinderen.
- **Sociaal-emotioneel + burgerschapsontwikkeling:** op sociaal-emotioneel gebied werken wij items uit Peuter- en Kleuterplein, gericht op vaardigheden zoals samen spelen, samenwerken, luisteren en conflicten oplossen en burgerschap. Tevens gebruiken we prentenboeken rondom emoties en samenspel
- **Motoriek/bewegend leren:** inzet van verschillende materialen voor fijne motoriek (knijpers, rijgen, klei, schaarvaardigheid).

* BOUW!-methode is een online leesinterventieprogramma (van Lexima) dat is bedoeld om (ernstige) leesproblemen vroegtijdig te voorkomen of te verminderen. BOUW zetten we preventief. Er zit altijd een tutor naast de leerling. Kinderen maken bij de kleuters hiervoor gebruik van een Chromebook.

4. Vier ontwikkelingsgebieden

4.1 Taalontwikkeling

Een vroege en gerichte stimulering van spraak en taal draagt bij aan een goede basis voor communicatie en begrip. Het vergroten van de woordenschat en het ontwikkelen van taalvaardigheid zijn belangrijke doelen binnen de VVE. Taalontwikkeling gaat verder dan alleen woordenschat; het begrijpen en overbrengen van betekenis speelt een belangrijke rol. Communicatie vereist niet alleen dat een kind begrijpt wat een ander zegt, maar ook dat het zichzelf duidelijk kan uitdrukken. De kinderen worden daardoor continu uitgenodigd in gesprek te gaan met elkaar of met een medewerker. Dit alles draagt bij aan optimale taalontwikkeling en het legt de basis voor effectief taalgebruik.

4.1.1 Aanpak in de groep

Voor de stimulering van spraak- en taalontwikkeling maken we gebruik van Peuterplein en Kleuterplein. Binnen de thema's werken we planmatig aan taal via (voor)lezen, prentenboeken, kringgesprekken, versjes en rijmpjes, zingen, taalspelletjes en taalrijke routines.

Onder taalrijke routines verstaan we vaste, herkenbare momenten in de dag waarop medewerkers bewust taal uitlokken en uitbreiden. We geven kinderen steeds opnieuw kansen om taal te gebruiken in een veilige sfeer. Bij kleuters vragen we bijvoorbeeld met een vast gebaar om te antwoorden in een hele zin (modellen en samen herhalen): *"Vandaag is het..."* of *"Ik zie..."*. We moedigen kinderen aan om altijd een poging te doen (ook al is het nog niet helemaal goed) en we zorgen voor succeservaringen door keuzes te geven, een zin te starten of het antwoord samen te herhalen. Als een kind het antwoord weet, laten we het hardop verwoorden zodat anderen kunnen meeluisteren en nazeggen, zodat elk kind taal kan oefenen en met een gevoel van 'ik kan dit' mee kan doen.

Voor peuters gebruiken we korte zinnen, herhaling en veel voordoen: we benoemen wat we zien en doen, breiden kindertaal uit (kind: "auto" – medewerker: *"Ja, een rode auto rijdt hard"*) en koppelen taal aan routines zoals opruimen, eten/drinken en jas aantrekken.

We richten themahoeken (bijv. winkel, restaurant, ziekenhuis, bouwhoek) bewust taalrijk in met zichtbaar taal- en spel materiaal zoals woordkaarten, pictogrammen en labels. Medewerkers spelen doelgericht mee en modelleren taal (voordoen, herhalen, uitbreiden), zodat kinderen woorden en zinnen actief gaan gebruiken. Ook bieden we schrijf- en krabbelactiviteiten aan met een duidelijke "schrijfbedoeling" (bijv. naam, lijstje, kaartje), passend bij de ontwikkeling van het kind.

4.1.2 Gerichte woordenschat en begrijpend taalgebruik

Aanvullend besteden we doelgericht aandacht aan woordenschat met Logo 3000. Doelwoorden worden vooraf gekozen en meerdere keren herhaald binnen het thema én in dagelijkse situaties. We koppelen dit aan interactief voorlezen, waarbij we aansluiten bij de methodiek van Verhallen: voorkennis activeren, betekenis verduidelijken, open vragen stellen en kinderen nieuwe woorden laten toepassen in spel en gesprek. Zo versterken we woordenschat, taalbegrip en het verwoorden van gedachten.

4.1.3 Verteltas en (voor)leesomgeving

Gebruik van de Verteltas start vanaf januari 2026 in groep 0 t/m groep 2. Kinderen nemen een tas met een boek en/of (spel)materiaal mee naar huis om samen met ouders/verzorgers te lezen, te spelen en te praten. We stemmen de verwachtingen hierbij af op leeftijd en ontwikkeling.

Bij peuters ligt het accent op samen doen met de ouder/verzorger: ouders helpen actief door samen te kijken, te benoemen, korte zinnen te herhalen en te praten over plaatjes en materialen. Op school verwachten we bij peuters vooral laten zien en meedoen (wijzen, één- of tweewoordzinnen, nadoen/herhalen met ondersteuning van de medewerker).

Bij kleuters bouwen we dit verder uit richting zelf presenteren: zij vertellen in de kring wat er in de tas zat, benoemen nieuwe woorden, delen een ervaring van thuis en beantwoorden eenvoudige vragen. Medewerkers ondersteunen door voor te doen, zinnen aan te reiken en succeservaringen te bekrachtigen.

Zo versterken thuis en school elkaar en werken we in een doorgaande lijn aan taal, zelfvertrouwen en betrokkenheid.

Bij de peuters is een bibliotheek in de groep waar ouders boeken kunnen lenen. Bij de inschrijving voor de basisschool ontvangen ouders een inschrijfformulier voor gratis lidmaatschap van de Bibliotheek Rotterdam. Vanaf groep 1 bezoeken kinderen samen met ouders twee keer de bibliotheek in de directe omgeving, om leesplezier en taalrijke interactie thuis te stimuleren.

4.1.4 Meertaligheid en communicatie met ouders

Binnen onze school werken medewerkers met diverse achtergronden. Waar nodig kunnen collega's ouders en kinderen ondersteunen in een andere taal, zodat de boodschap goed wordt begrepen. De schooltaal is Nederlands; wij communiceren met ouders in het Nederlands en stimuleren ouders om ook richting school zoveel mogelijk Nederlands te gebruiken.

Tegelijkertijd erkennen we het belang van de thuistaal. De taal of talen die thuis worden gesproken vormen een belangrijke basis voor de ontwikkeling van kinderen. Daarom

moedigen we ouders aan om thuis te praten, zingen en voor te lezen in de taal waarin zij zich het meest natuurlijk en zeker voelen. Een rijke taalomgeving thuis ondersteunt de totale taalontwikkeling, ook in het Nederlands.

4.1.4.1 Aanpak Thuis in Taal

Met de aanpak Thuis in Taal (gestart in 2024 bij peuters en kleuters) ondersteunen we ouders bij de taalontwikkeling van hun kind. Alledaagse momenten – zoals praten, spelen, koken, opruimen of onderweg zijn – benutten we om taal spelenderwijs te stimuleren. Ouders ontvangen praktische tips die passen bij hun thuissituatie en de taal of talen die zij spreken.

We stimuleren ouders om samen activiteiten te doen die taal uitlokken, zoals spel, knutselen, lezen en ontdekken in en om het huis. Ook vinden we het belangrijk dat ouders vertrouwen in hun kind uitspreken en in gesprek blijven met school, zodat we samen kunnen bepalen wat het kind nodig heeft.

Tijdens de Ouder-Kind-Activiteiten (OKA) besteden we expliciet aandacht aan het stimuleren van het gesprek tussen ouder en kind. We geven daarbij concrete voorbeelden die ouders zo mogelijk ook thuis kunnen herhalen.

De OKA's voor peuters vinden plaats op dinsdag- en donderdagochtend van 08.20 tot ± 08.45 uur. Bij de kleuters organiseren we OKA's minimaal eens per 5–7 weken; ouders van kinderen uit groep 1 en groep 2 worden daarbij apart uitgenodigd, zodat de inhoud kan aansluiten bij de ontwikkelingsfase van de kinderen.

4.2 Rekenontwikkeling

Binnen de groepen 0 t/m 2 worden de vier domeinen op het gebied van rekenen gestimuleerd. De vier domeinen zijn: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden.

Voor het rekenaanbod werken we thematisch met Peuterplein en Kleuterplein. Daarnaast gebruiken we de rekenspelletjes en activiteiten uit Met Sprongen Vooruit als aanvullende ondersteuning bij de kleuters. Rekenactiviteiten worden betekenisvol en spelenderwijs aangeboden binnen thema's, in kleine kringen en in de (thema)hoeken, zodat kinderen de rekendomeinen en begrippen kunnen ontdekken, toepassen en leren verwoorden.

Spelenderwijs worden ook begrippen als tijd en geld geïntegreerd in het aanbod. Hierbij maken we gebruik van passend concreet materiaal, zoals tel- en sorteermateriaal, meetmateriaal, bouw- en constructiemateriaal en reken-/dobbelspelletjes, zodat kinderen handelend en onderzoekend kunnen leren.

4.3 Motorische ontwikkeling

Motorische ontwikkeling is een belangrijke basis voor spel, zelfvertrouwen, gezondheid en deelname aan leeractiviteiten. Op De Sleutel stimuleren we motoriek niet alleen tijdens georganiseerde beweegactiviteiten (zoals klimmen, fietsen, dans en gym), maar juist ook in dagelijkse routines en bij zelfstandigheidsbevordering. Kinderen oefenen dagelijks met bewegen, coördinatie, evenwicht en lichaamsbewustzijn, passend bij hun leeftijd en ontwikkeling.

Binnen onze school werken we volgens de Lekker Fit!-aanpak: een schoolbrede werkwijze die gericht is op het bevorderen van een gezonde en actieve leefstijl. We combineren regelmatig bewegen met aandacht voor gezonde voeding en drinken.

Vanaf groep 1 krijgen de leerlingen een keer per week gymles van een gymleerkracht.

Foto: Mathilde Dusol

4.3.1 Grove en fijne motoriek

We onderscheiden grove motoriek en fijne motoriek.

- Grove motoriek stimuleren we vooral tijdens het buitenspelen en in het speellokaal/gymzaal. Kinderen krijgen ruimte om te rennen, springen, klimmen, rollen, balanceren, gooien en vangen. We bieden zowel vrij spel als gerichte spel- en beweegopdrachten aan, waarbij we differentiëren in moeilijkheid en ondersteuning.
- Fijne motoriek stimuleren we door activiteiten zoals bouwen (blok-/constructiemateriaal), puzzelen, tekenen, knippen, plakken, rijgen, kleien en voorbereidende schrijfactiviteiten. We letten hierbij op pengreep, oog-handcoördinatie en concentratie, zonder te vroeg te sturen op “netjes”, maar wel op functioneel en met plezier oefenen.

4.3.2 Bewegen door de dag heen

Naast geplande lessen krijgt motoriek een vaste plek in het dagritme:

- Dagelijks zijn er buitenspeelmomenten. Laat het weer buitenspelen echt niet toe, dan spelen de kinderen in het speellokaal.
- Groep 0-2 krijgt één keer per week dansles.

- Kleuters krijgen daarnaast één keer per week gymles van een vakleerkracht bewegingsonderwijs (waar beschikbaar/ingeroosterd).
- In de groep bevorderen we zelfstandigheid die motoriek ondersteunt, zoals aan- en uitkleden, jas ritsen, schoenen aan, handen wassen, materialen pakken en opruimen.

4.3.3 Signaleren, volgen en ondersteuning

We signaleren motorische ontwikkeling in de dagelijkse praktijk en leggen observaties vast in BOSOS. Bij opvallendheden (bijv. onhandigheid, spanning, moeite met evenwicht, pengreep of motorische planning) bespreken we dit met ouders. Indien nodig vragen we – in overleg met ouders – observatie of onderzoek door de oefentherapeut die binnen de school werkzaam is. Op basis hiervan bepalen we passende doelen en aanpak in de groep.

4.4 Sociaal- emotionele ontwikkeling

Door de sociaal-emotionele ontwikkeling bij jonge kinderen te stimuleren, wordt de basis gelegd voor het omgaan met emoties op latere leeftijd. Het benoemen en beschrijven van gevoelens helpt kinderen om hun emoties op een gepaste manier te uiten. Het leren reguleren van deze gevoelens helpt kinderen om ook in uitdagende situaties op gezonde wijze met emoties om te gaan.

Autonomie wordt gestimuleerd door kinderen de ruimte te geven om zelf oplossingen te bedenken voor situaties waarmee ze geconfronteerd worden. Door een balans te bieden tussen uitdaging en ondersteuning kunnen kinderen nieuwe dingen uitproberen en tegelijkertijd rekenen op hulp wanneer nodig. Het ontwikkelen van emotionele zelfregulatie en het stimuleren van zelfredzaamheid zijn belangrijke aspecten van de sociaal-emotionele groei van kinderen. Kinderen leren niet alleen hun eigen gevoelens te begrijpen en te uiten, maar ontwikkelen ook het vermogen om respectvol met anderen om te gaan.

Foto: Mathilde Dusol

4.4.1 Peuters

Bij peuters ligt de nadruk op het opbouwen van veiligheid, vertrouwen en basisvaardigheden in contact. Medewerkers ondersteunen dit door gevoelens en gedrag te benoemen (bijv. blij, boos, verdrietig, teleurgesteld) en woorden te geven aan wat een kind nodig heeft. In spel en dagelijkse routines oefenen kinderen met samenspelen, delen, wachten, beurt nemen en omgaan met frustratie. We werken veel vanuit spel en ervaringsgericht leren met ontwikkelingsmaterialen (zoals bouwen, puzzelen, zand- en waterspel), omdat dit natuurlijke situaties biedt om emoties, regels en contact te oefenen.

Wanneer er zorgen zijn rondom gedrag, welbevinden of thuissituatie, kunnen ouders en medewerkers gebruikmaken van voorschools maatschappelijk werk. Dit maakt het mogelijk om laagdrempelig mee te denken en passende ondersteuning in te zetten. Daarnaast dragen activiteiten waarbij expressie en bewegen centraal staan (zoals dans) bij aan zelfvertrouwen, plezier, groepsgevoel en het leren afstemmen op elkaar.

4.4.2 Groep 1-2

In groep 1-2 bouwen we voort op de basis uit de voorschool en werken we gericht aan sociaal-emotionele vaardigheden binnen de groep. We doen dit onder andere met Leefstijl, waarmee kinderen oefenen met gevoelens herkennen en uiten, samenwerken, omgaan met verschillen en conflicten oplossen. Daarnaast start de dag volgens Stichting LeerKRACHT met

aandacht voor hoe kinderen zich voelen en waar zij trots op zijn, wat bijdraagt aan emotiebewustzijn, zelfvertrouwen en eigenaarschap.

Ook gebruiken leerkrachten routines en structuur vanuit Teach like a Champion, zodat er rust, duidelijkheid en voorspelbaarheid is in de klas. Dit ondersteunt het leren reguleren van gedrag en emoties. Bewegingsactiviteiten, waaronder gym van een vakleerkracht, helpen kinderen bovendien bij spelregels, samenwerken, omgaan met winst/verlies en weerbaarheid. Via kunstzinnige activiteiten zoals dans en muziek (met externe partners) oefenen kinderen spelenderwijs met expressie, luisteren, afstemmen en samen iets opbouwen.

Op deze manier begeleiden we kinderen in een doorgaande lijn: van veiligheid en basiscontact, naar steeds meer zelfregulatie, zelfstandigheid en respectvolle omgang met anderen.

Door middel van coaching, terugkerende overleggen op onderwerpen vanuit de VVE en door bijscholing, vindt er continu ontwikkeling plaats op deze vier ontwikkelingsgebieden en wordt de werkwijze geborgen. Dit is opgenomen in het VVE-opleidingsplan.

5. Zicht op ontwikkeling / Kindvolgsysteem

Zowel op school als op de peuteropvang wordt gewerkt met het gecertificeerde observatiesysteem BOSOS. BOSOS vormt de basis voor ons handelingsgericht werken in groep 0 en 1-2. Door structurele registraties krijgen we een compleet beeld van de ontwikkeling van ieder kind én van de groep als geheel. Op basis van analyse van ontwikkelresultaten stemmen we het aanbod af en bieden we gerichte ondersteuning waar nodig.

5.1 Observaties en registraties

Wanneer een kind bij de peuteropvang start, beginnen we met een wenobservatie. Daarna observeren en registreren we volgens de leeftijdscategorieën die BOSOS hanteert: 2.3, 2.6, 2.9, 3.0, 3.3, 3.6, 3.9 en vervolgens de overgang naar de basisschool. Hierdoor kunnen we de ontwikkeling stap voor stap volgen en tijdig signaleren wanneer een kind extra ondersteuning nodig heeft.

Wanneer een nieuwe peuter start zonder een warme overdracht, wordt er na 6 weken een nulmeting gedaan. Er wordt een registratie gemaakt van de volgende ontwikkelingsgebieden namelijk; betrokkenheid, risicofactoren, spraaktaal en spelontwikkeling.

We gebruiken BOSOS om de brede ontwikkeling van kinderen te volgen, passend bij de VVE-doelen. Daarbij kijken we onder andere naar:

- sociaal-emotionele ontwikkeling en welbevinden

- spraak- en taalontwikkeling
- motorische ontwikkeling
- spelontwikkeling en betrokkenheid
- waar passend: taakgerichtheid en zelfregulatie (executieve functies).

5.2 ZOO-gesprekken (Zicht op Ontwikkeling)

Tijdens ZOO-gesprekken bespreken we de geobserveerde ontwikkelingslijnen op basis van de groepsrapportages binnen BOSOS. We duiden de resultaten en stemmen het aanbod af op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de groep en (waar nodig) subgroepen.

Wanneer op een ontwikkelingsgebied meerdere kinderen onvoldoende scores, onderzoeken we gezamenlijk of er voldoende aanbod en tijd is geweest en stellen we een plan van aanpak op (aanpassen aanbod, organisatie en/of interventies).

Wanneer er zorgen zijn op individueel kindniveau (ontwikkeling of gedrag), volgen we de zorgroute zoals beschreven onder *Zorgstructuur*.

Binnen de peuteropvang voeren we minimaal zes keer per jaar een ZOO-gesprek. Bij de kleuters vinden minimaal vijf keer per jaar ZOO-gesprekken plaats tussen de leerkracht(en) en de intern begeleider. Bij vragen of zorgen plannen we deze gesprekken vaker.

5.2.1 Team- en opbrengstbespreking (groep 1–2)

In februari bespreken de groepsleerkrachten gezamenlijk de analyse van de groepsresultaten. Leerkrachten wisselen tops en tips uit over aanpakken en interventies die de resultaten kunnen beïnvloeden, zodat zij van elkaar leren en het onderwijs in de groepen gericht kunnen versterken. Als de analyse daartoe aanleiding geeft, plannen we extra overlegmomenten om tussentijds bij te sturen.

6. Zorgstructuur: opvallend gedrag en extra ondersteuningsbehoeften

Naast de reguliere monitoring via BOSOS kunnen er situaties zijn waarin een kind opvallend gedrag laat zien of zorgen ontstaan over de ontwikkeling. Op De Sleutel werken we dan volgens een duidelijke zorgroute: vroeg signaleren, samen met ouders de hulpvraag verhelderen en planmatig handelen. Waar nodig betrekken we interne en externe expertise (o.a. intern begeleider, schoolmaatschappelijk werk, jeugdverpleegkundige en externe partners). Inzet van extra ondersteuning gebeurt altijd in overleg met ouders/verzorgers en met aandacht voor privacy en toestemming.

6.1 Basisondersteuning (in groep)

Binnen De Sleutel bieden we basisondersteuning aan alle kinderen. We zorgen voor rust, structuur en voorspelbaarheid, zodat de omstandigheden om tot leren te komen optimaal zijn. Leerkrachten en pedagogisch professionals passen het aanbod waar nodig aan binnen de groep. In de kleutergroepen wordt ondersteuning zoveel mogelijk in de klas georganiseerd, bijvoorbeeld tijdens kleine kring, hoekenwerk of extra instructiemomenten met de leerkracht of onderwijsassistent.

6.2 Zorgstructuur peuteropvang (PCBO – Stappenplan zorg peuteropvang)

Bij de peuteropvang volgen we het Stappenplan zorg peuteropvang. De route verloopt als volgt:

1. Signaleren en observeren
De pedagogisch professional (mentor) signaleert opvallend gedrag of ontwikkelingsvragen en legt dit vast via observaties en registraties (o.a. BOSOS).
2. Bespreken en duiden
Signalen worden besproken binnen het team en/of met de intern begeleider om te duiden wat er gezien wordt en welke ondersteuning passend is binnen de groep.
3. Ouders betrekken en hulpvraag formuleren
Ouders/verzorgers worden tijdig betrokken. Samen formuleren we een duidelijke hulpvraag, doelen en afspraken (thuis en op de groep).
4. Peuterzorgoverleg (minimaal 6x per jaar)
Indien nodig worden zorgen ingebracht in het peuterzorgoverleg. In dit overleg sluiten SMW (tevens gedragsspecialist) en de schoolverpleegkundige van het CJG aan. We bespreken ondersteuningsbehoeften, aanpak, inzet van extra ondersteuning en evaluatiemomenten. Extra ondersteuning wordt ingezet na afstemming met ouders en met toestemming waar nodig.
5. Opschalen via School Zorg Team (SZT)
Wanneer expertise van meerdere professionals nodig is, kan een peuter worden besproken in het SZT. Aanmelding gebeurt in overleg met ouders; ouders worden uitgenodigd. Afspraken, acties en evaluatiedatum worden vastgelegd.
6. Uitvoering, evaluatie en (warme) overdracht
Afspraken worden uitgevoerd en geëvalueerd. Bij overgang naar groep 1 vindt – met toestemming van ouders – een warme overdracht plaats om continuïteit te borgen.

6.3 Zorgstructuur kleuters (groep 1–2 – zorgplan basisschool)

In groep 1–2 werken we volgens het zorgplan van de basisschool en hanteren we de route signaleren → bespreken → handelen → evalueren:

1. Signaleren
De leerkracht signaleert opvallend gedrag of zorgen en legt observaties vast in Esis.
2. Bespreken en afstemmen
De leerkracht bespreekt de ontwikkeling met de intern begeleider en bepaalt samen de aanpak (bijv. aanpassingen in de groep, extra instructie, ondersteuning onderwijsassistent).
3. Ouders betrekken
Ouders worden betrokken bij zorgen en vervolgstappen; samen formuleren we hulpvraag, doelen en afspraken.
4. Opschalen via SZT
Als expertise van meerdere professionals nodig is, kan een leerling worden besproken in het SZT. Ouders worden uitgenodigd; afspraken en acties worden vastgelegd inclusief evaluatiemoment.
5. Evalueren en bijstellen
De voortgang wordt periodiek geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

Zie ook het Kwaliteitszorgdocument van CBS De Sleutel.

6.4 Individueel handelingsplan (IHP)

We stellen een Individueel handelingsplan (IHP) op wanneer ondersteuning op ondersteuningsniveau 2 vanaf groep 0 onvoldoende effectief blijkt. Vanaf februari 2026 worden de plannen opgesteld in BOSOS. De onderwijsassistent heeft toegang tot dit document en voegt haar bevindingen toe na iedere geboden ondersteuning. De leerkracht is verantwoordelijk voor de formele evaluaties. Na elke evaluatie wordt het resultaat in Esis toegevoegd.

Ouders worden geïnformeerd over de extra ondersteuning en worden waar mogelijk actief betrokken. Kinderen met een IHP worden individueel besproken tijdens ieder Zicht op Ontwikkelingsgesprek. Bij vragen/opvallendheden vraagt de leerkracht eerder een overleg aan.

Activiteiten in de groep worden afgestemd op de ontwikkeldoelen van elk kind. Na iedere themaperiode of observatieregistratie worden persoonlijke en/of groepsgerichte plannen beoordeeld en waar nodig aangepast. Deze aanpak volgt de vier fasen (verbinden, verrijken en verdiepen door ontdekkend spel) van gedifferentieerd en opbrengstgericht werken, waarbij steeds wordt gekeken naar voortgang, evaluatie en bijstelling.

6.5 Verslaglegging en dossiervorming

Verslaglegging is onderdeel van planmatig werken aan ondersteuning en gebeurt zorgvuldig en volgens afspraken rond privacy en toestemming. In ESIS leggen we registraties en verslagen zo feitelijk en objectief mogelijk vast: we beschrijven concreet wat is waargenomen

en wat is afgesproken (wie doet wat, wanneer en met welk doel) en vermijden interpretaties of aannames. Zo blijft het dossier helder, zorgvuldig en bruikbaar voor evaluatie en vervolgsafspraken.

- Peuteropvang: observaties, afspraken en vervolgstappen worden vastgelegd in BOSOS en in het kinddossier (incl. verslagen van oudergesprekken, peuterzorgoverleggen en SZT-afspraken).
- Basisschool (groep 1–2): observaties, plannen, afspraken en evaluaties worden vastgelegd in ESIS en/of het leerling-/kinddossier (incl. verslaglegging van gesprekken met ouders, ondersteuningsafspraken in de groep en SZT-afspraken).

6.5 School Zorg Team (SZT): multidisciplinair en met ouders

Leerlingen voor wie een multidisciplinair overleg nodig is, kunnen worden besproken in het School Zorg Team (SZT). Een aanmelding voor het SZT gebeurt altijd in overleg met ouders. Samen met ouders formuleren we een duidelijke hulpvraag. Vanuit die hulpvraag bespreken we wat er nodig is, wie welke taak oppakt en binnen welke termijn we resultaat verwachten.

Wanneer de expertise van meerdere professionals nodig is, kan uw kind in het SZT worden ingebracht. U als ouder wordt hiervoor altijd uitgenodigd. In het overleg wordt samen met u gekeken naar de onderwijsbehoeften van uw kind en welke (externe) ondersteuning daarbij passend is. Daarbij kunnen, afhankelijk van de hulpvraag, onder andere aansluiten: de School Maatschappelijk Werkster, de schoolverpleegkundige, de schoolcontactpersoon van Passend Primair Onderwijs, het wijkteam, beide intern begeleiders, de groepsleerkracht en de directie.

We streven ernaar ouders bij elk SZT-overleg uit te nodigen. Als dit passend is en mogelijk, wordt ook de leerling betrokken. Tijdens het overleg werken we met een actiegericht format (verbeterbord): afspraken en acties worden direct vastgelegd. Ouders ontvangen na afloop een uitdraai. We maken afspraken over wanneer acties behaald moeten zijn en wanneer de leerling opnieuw in het SZT wordt besproken.

6.6 Kindermishandeling of huiselijk geweld en MOA

Er wordt gewerkt volgens het *Handelingsprotocol Meldcode, huiselijk geweld en kindermishandeling PCBO en MOA* (2024), welke is opgenomen in het 'Beleidsplan veiligheid en gezondheid peuteropvang PCBO'. In dit protocol wordt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie beschreven en is het afwegingskader opgenomen. Ook de Meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) bij vermoeden van geweld- of zedendelict is hierin beschreven. En tot slot de stappen bij seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Er is op de locatie een vast aanspreekpunt als het gaat om signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling, een geweld- of zedendelict door een medewerker of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen, namelijk de 'aandachtsfunctionaris huiselijk

geweld en kindermishandeling'. Op De Sleutel zijn de intern begeleiders aandachtsfunctionaris.

De meldcode wordt jaarlijks onder de aandacht gebracht bij de pedagogisch professionals en kleuterleerkrachten door de IB-er en SMW.

6.6.1 MOA kort samengevat:

Overlegplicht: De houder is verplicht om onverwijld te overleggen met de vertrouwensinspecteur bij mogelijke vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een medewerker.

Aangifteplicht: wanneer de houder en de vertrouwensinspecteur in het overleg concluderen dat er een redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik is, is de houder verplicht om onverwijld aangifte te doen.

(Vertrouwensinspecteurs Inspectie van het Onderwijs 0900 111 3 111 (lokaal tarief) alle werkdagen, 08.00-17.00u)

Meldplicht: bij mogelijk vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de peuteropvang door een andere medewerker, moeten medewerkers dat onverwijld melden bij de houder.

Aangifteplicht: bij redelijke vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door de houder, is een medewerker verplicht om onverwijld aangifte te doen.

Rol van de houder wordt in deze waargenomen door bestuurssecretaris Ruud Kuhn via het nummer van PCBO 010- 41 91 300.

7.De locatie

Om tot ontwikkeling te komen, is het bieden van een rijke leeromgeving een noodzakelijke voorwaarde. Die rijke leeromgeving is in de VVE zichtbaar en herkenbaar in het werken vanuit doelen, het aanbod van materiaal, de inrichting van de (buiten)ruimtes, door rijk taalgebruik, samenspel en in de aangeboden activiteiten. De leeromgeving omvat verschillende hoeken, voorzien van concrete materialen en is thematisch ingericht. In de lokalen en ook buiten wordt gewerkt met een beredeneerd en gevarieerd aanbod aansluitend bij de belevingswereld en de zone van naaste ontwikkeling van het jonge kind. Spel is het uitgangspunt van het leren. (bron: Visie op het jonge kind PCBO).

Foto: Mathilde Dusol

Taal krijgt op De Sleutel zichtbaar een plek in de leeromgeving. Elke vlag is een gelezen boek.

De verschillende materialen en hoeken bij de peuteropvang zijn voorzien van een afbeelding van de inhoud, zodat dit direct zichtbaar is voor de kinderen. Op De Sleutel beschikken we over een afgesloten peuterplein, zodat de kinderen veilig en beschermd buiten kunnen spelen. Het plein is rondom omheind en de twee hekken blijven gesloten tijdens opvang- en schooltijden. We maken het dagelijks mogelijk om buiten te spelen: op vaste momenten gaan de peuters naar buiten en bij passend weer wordt dit (in overleg) uitgebreid, zodat kinderen elke dag kunnen bewegen en frisse lucht krijgen. De buitenruimte stimuleert de ontwikkeling doordat kinderen kunnen klimmen en klauteren (klimtoestel), glijden (glijbaan), rollenspel spelen (speelhuis) en sensomotorisch ontdekken in de zandbak.

Binnen onze school hanteren we duidelijke afspraken rond halen en brengen, met als doel veiligheid en rust in de school. In de ochtend komen alle kinderen via de hoofdingang binnen. Ouders/verzorgers van peuters en kleuters mogen tot 08.30 uur mee naar binnen; vanaf groep 4 komen leerlingen in principe zelfstandig binnen. Aan het einde van de dag worden peuters en kleuters binnen opgehaald (via de achterdeur). Wanneer peuters op dat moment buiten spelen (bij goed weer), brengt de pedagogisch professional de kinderen naar binnen naar de ophaalplek. Deze vaste afspraken ondersteunen een voorspelbare dagstructuur en zorgen voor rustige overgangsmomenten voor kinderen.

7.1 Groepen

Op De Sleutel zijn er twee peutergroepen met maximaal 15 kinderen per groep.

Pooh		Teigetje	
Dag	Tijd	Dag	Tijd
Maandagochtend	08.20-11.35 uur	Maandagmiddag	12.00-15.15 uur
Dinsdagmiddag	08.20-11.35 uur	Dinsdagmiddag	12.00-15.15 uur
Woensdagochtend	08.20-12.50 uur	Woensdagochtend	08.20-12.50 uur
Donderdagmiddag	12.00-15.15 uur	Donderdagochtend	08.20-11.35 uur
Vrijdagmiddag	12.00-15.15 uur	Vrijdagochtend	08.20-11.35 uur

7.1.1 Beroepskracht-kindratio peuteropvang

De locatie voldoet gedurende de gehele openingsduur aan de wettelijk vastgestelde beroepskracht-kindratio (BKR). De inzet van medewerkers wordt afgestemd op het aantal aanwezige kinderen, waarbij rekening wordt gehouden met leeftijdsopbouw, groepssamenstelling en de geldende wet- en regelgeving. Eventuele afwijkingen van de BKR vinden uitsluitend plaats binnen de wettelijke mogelijkheden.

Binnen de peuteropvang werken wij met een maximale groepsgrootte van 15 kinderen per stamgroep. Per groep worden standaard twee pedagogisch professionals ingezet, conform de beroepskracht-kindratio van 1:8. Bij een bezetting van maximaal 8 kinderen kan, conform de regelgeving, één volledig gekwalificeerde pedagogisch professional worden ingezet. In deze situatie zijn het vierogenprincipe en de achterwachtregeling geborgd.

Groep	Leeftijd	Max. kinderen	PM'ers	BKR
Pooh	2–4 jaar	15	2	1:8
Teigetje	2–4 jaar	15	2	1:8

Onderwijstijd kleuters

Dag	Uren
Maandag	08.30 – 14.30 uur
Dinsdag	08.30 – 14.30 uur
Woensdag	08.30 – 12.30 uur
Donderdag	08.30 – 14.30 uur
Vrijdag	08.30 – 14.30 uur

7.2 Vaste dagindeling

Leerlingen hebben houvast door het terugkerende ritme van de vaste dagindeling waardoor ze zich veilig voelen in de groep. Activiteiten en rustige momenten wisselen elkaar af. Er is in het dagprogramma ruimte voor vrij spel, kringactiviteiten, werken in kleine groepjes en buiten spelen. Er wordt spelenderwijs gewerkt aan taal, beginnend rekenen, motoriek en de sociaal-emotionele ontwikkeling.

De dagindeling en weekplanning vormen de basis van ons handelen. We werken met een herkenbaar ritme en vaste onderdelen (zoals kringmomenten, eten en drinken, buiten spelen en rustmomenten). Afwijken van het rooster kan, wanneer dit nodig is om aan te sluiten bij de ontwikkeling, het welzijn en de veiligheid van de peuters of bij de praktische organisatie. We bewaken daarbij altijd de voorspelbaarheid: waar mogelijk blijven de vaste “ankerpunten” van de dag hetzelfde.

Het rooster kan afwijken als:

- een peuter of de groep extra behoefte heeft aan rust, nabijheid of een aangepast tempo (bijv. bij wennen of vermoeidheid);
- er (tijdelijk) extra begeleiding nodig is vanwege zorg- of ontwikkelvragen (observatie, begeleidingsmoment, overleg);
- weersomstandigheden of veiligheid daarom vragen (bijv. extreem weer, gladheid, luchtkwaliteit);
- er een bijzondere activiteit is (bijv. thema-activiteit, bezoek, viering) of een externe specialist/lesgever aanwezig is;
- er organisatorische omstandigheden zijn (bijv. onverwachte afwezigheid, calamiteit), waarbij we de kwaliteit en veiligheid blijven borgen.

We kondigen wijzigingen vooraf aan op een manier die past bij peuters (kort en concreet) en houden de overgangsmomenten rustig. Ouders/verzorgers worden waar nodig geïnformeerd, mondeling bij halen/brengen of via de gebruikelijke communicatiekanalen.

Vaste afspraken in de praktijk

- De peuters spelen minimaal één keer per bezoek buiten en daarnaast naar behoefte.
- Op donderdag krijgen de peuters 30 minuten dansles van een professionele dansleerkracht.

Maandag

Tijd	Tijd	Activiteit	Vakgebied
Pooh	Teigetje		
08.20 - 08.35	12.00 - 12.15	Inloop met ouders	Ouderbetrokkenheid

08.35- 08.40	12.15 - 12.20	Grote Kring(en) Dagopening (liedje, tellen, dagen van de week, seizoen)	Ontwikkelingsgericht spel Taal Rekenen
08.45 - 9.45	12.25-13.25	Spelen en werken	Taal, rekenen, sociale vaardigheden
09.45 - 10.00	13.25 - 13.40	Opruimen: verzamelen in de kring/toiletbezoek	
10.00 - 10.25	13.40 - 14.05	Eten/drinken Opruimen Handen wassen	Sociale vaardigheden
10.25 -10.50	14.05 - 14.30	Buitenspelen/ werkje aan tafel Toiletbezoek	Motoriek
10.50 - 11.10	14.30 - 14.50	Grote kring	Kijken en luisteren luisterhouding
11.10 - 11.35	14.50 -15.15	Buitenspel, Afsluiten, jassen- tassen pakken	

Dinsdag

Tijd	Tijd	Activiteit	Vakgebied
Pooh	Teigetje		
08.20-09.00	12.00-12.15	Ochtend: Ouder-kind activiteit (Thuis in Taal) Middag: inloop	Ouderbetrokkenheid Taalstimulering
09.00 - 09.30	12.15-12.45	Taal / Rekenen	Reken- en taalontwikkeling Communicatie
09.30-10.00	12.45-13.15	Fruit eten en drinken Boekje lezen	Sociale vaardigheden
10.00-11.00	13.15-14.15	Buitenspelen	Motoriek/samenspel
11.00-11.30	14.15-14.45	Verteltafel	Uitbreiding woordenschat
11.30-11.35	14.45 -15.15	Voorlezen / samen lezen Afsluiting	Kijken en luisteren luisterhouding

Woensdag

Tijd	Pooh + Teigetje	Activiteit	Vakgebied
Kinderen 3+			
08.20-08.35		Inloop ouders/ boek lezen	Ouderbetrokkenheid
08.35-09.00		Welkom/kring/muziek	Taal Sociaal-emotionele ontwikkeling
09.00-10.00		Vrij spelen Leren in kleine groepjes	Taal, rekenen, sociaal- emotioneel, motoriek

10.00-10.20		Opruimen, handen wassen, eten	Sociale vaardigheden luistervaardigheden
10.20 - 11.00		Buitenspelen/ speellokaal	Motoriek/samenspel
11.00-11.30		Taal/ logo3000/voorlezen	Uitbreiding woordenschat + zinsbouw
11.30 - 12.15		Rekenen in de hoeken Puzzelen	Rekenen
12.15 -12.30		Opruimen en aankleden	Zelfstandigheid Sociale vaardigheden
12.30 - 12.50		Buitenspelen	Verschillende ontwikkel domeinen

Donderdag

Tijd	Tijd	Activiteit	Vakgebied
Teigetje	Pooh		
08.20-09.00	12.00-12.15	Ochtend: Ouder-kind activiteit (Thuis in Taal) Middag: inloop	Ouderbetrokkenheid Taalstimulering
09.00 - 09.30	12.15-12.45	Taal / Rekenen	Reken- en taalontwikkeling Communicatie
09.30-10.00	12.45-13.15	Fruit eten en drinken Boekje lezen	Sociale vaardigheden
10.00-10.45	13.15-14.00	Buitenspelen	Motoriek/samenspel
10.45-11.30	14.00-14.45	Verteltafel/spel/voorlezen	Uitbreiding woordenschat
11.30-11.35	14.45-15.15	Dans Afsluiten	Motoriek

Vrijdag

Tijd	Tijd	Activiteit	Vakgebied
Teigetje	Pooh		
08.20-09.00	12.00-12.15	Ochtend: Ouder-kind activiteit (Thuis in Taal) Middag: inloop	Ouderbetrokkenheid Taalstimulering
09.00 - 09.30	12.15-12.45	Taal / Rekenen	Reken- en taalontwikkeling Communicatie
09.30-10.00	12.45-13.15	Fruit eten en drinken Boekje lezen	Sociale vaardigheden
10.00-11.00	13.15-14.15	Buitenspelen	Motoriek/samenspel
11.00-11.30	14.15-14.45	Verteltafel	Uitbreiding woordenschat
11.30-11.35	14.45 -15.15	Voorlezen / samen lezen Afsluiting	Kijken en luisteren luisterhouding

Dagindeling kleuters

Op maandag en vrijdag is er extra ondersteuningstijd van Dynamic Activities. Externen verzorgen de muziek- en danslessen. Op vrijdag verzorgt de gymleerkracht de gymlessen. Zo'n 1 keer per 6 weken is een ouder-kindactiviteit in de groep.

Tijd	Activiteit
08.20 – 08.30	Binnenkomst – inloop aan tafel of in de kring
08.30 – 08.50	Kringgesprek Dagopening en coöperatieve vertelkring Trefwoord SOVA
08.50 – 09.45	Spelen/leren (taal-rekenen)
09.45 – 10.00	Opruimen
10.00 – 10.25	Fruit + voorlezen
10.25 – 10.50	Grote kring EDI – rekenen/taal
10.50 – 11.50	Spelen en leren (taal-rekenen)
11.50 – 12.00	Opruimen – jas pakken Verzamelen in de kring
12.00 – 12.30	Buiten spelen
12.30 – 13.00	Lunch
13.00 – 13.45	Spelen en leren
13.45 – 14.15	Bewegend leren
14.15 – 14.30	Afsluiten (terugblik/voorblik)

7.3 Stamgroepen (peuteropvang)

De kinderen worden opgevangen in een vaste groep, een zogeheten stamgroep. Dit zorgt voor een veilige omgeving voor de kinderen waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.

7.3.1 Samengaan van stamgroepen

Op woensdagochtend worden de kinderen vanaf 3 jaar uit de beide stamgroepen structureel samengevoegd in een gecombineerde stamgroep. Dit doen we om de opvang en het aanbod voor de oudste peuters passend te organiseren (o.a. richting de 960-ureneis).

De gecombineerde groep wordt begeleid door minimaal één vaste medewerker; waar mogelijk zijn dit twee vaste medewerkers. Deze medewerkers zijn bekende gezichten voor de kinderen, waardoor er continuïteit en een vertrouwde basis blijft.

Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroepruimtes. Wanneer dit voorkomt worden ouders hierover geïnformeerd middels een bericht in de schoolapp of brief (informerende is een verplichting). Dit wordt voorafgaand het besluit, besproken met de oudercommissie.

7.3.2 Incidenteel afwijken (peuteropvang)

In sommige gevallen kan er afgeweken worden hoe de opvang in de basis is georganiseerd. Zo kan het voorkomen dat er een medewerker ziek is en er vervanging geregeld dient te

worden. Wanneer er geen ander vast gezicht voor de kinderen beschikbaar is, wordt gestreefd naar de inzet van een vertrouwd of bekend gezicht.

Wanneer er door incidentele redenen een groep samengevoegd dient te worden, zal er voorafgaand, aan de ouders toestemming gevraagd worden. Dit gebeurt schriftelijk, bijvoorbeeld wanneer de kinderen worden gebracht.

Er wordt te allen tijde inspanning geleverd om verantwoorde en kwalitatieve opvang te kunnen bieden aan de kinderen, waarbij aan de wettelijke kwaliteitseisen wordt voldaan. Mocht er op enig moment geen sprake meer zijn van verantwoorde en kwalitatieve opvang, dan zal er worden overgegaan op het tijdelijk sluiten van een groep.

8.Collega's peuteropvang

Er wordt gewerkt met vaste gezichten in de groepen. Wanneer er een vaste medewerker niet aanwezig kan zijn wordt gezocht naar de meest passende oplossing. Hierin wordt te allen tijde een weloverwogen keuze gemaakt.

Bij ziekte of verlof zorgen wij voor een verantwoorde bezetting op de groep. Wij organiseren vervanging bij voorkeur in onderstaande volgorde:

- **Interne opvang peuters**

In eerste instantie vangen wij afwezigheid op door één van de drie pedagogisch professionals die niet is ingeroosterd te vragen een extra dag te werken. Daarnaast beschikken we over twee leerkrachten met VE-certificaat die, indien nodig, kunnen worden ingezet.

- **Inval via de buurschool**

Wanneer interne vervanging niet mogelijk is, maken we gebruik van het warme en laagdrempelige contact met onze buurschool De Oranjeschool en vragen we of zij inval kunnen verzorgen.

- **Uiterste optie: kinderen afbellen**

Alleen in een enkele, uiterste situatie waarin geen vervanging mogelijk is, kan besloten worden om kinderen af te bellen.

Bij de kleuters wordt dan gekozen voor een groep afbellen waarbij de kinderen van ouders die geen oplossing hebben kunnen vinden in de duo kleutergroep kan worden geplaatst.

- **Eerlijke verdeling**

Wij registreren welke kinderen wanneer zijn afgebeld. Op basis van deze registratie zorgen wij ervoor dat niet steeds dezelfde kinderen thuis hoeven te blijven bij ziekte van een pedagogisch professional.

Bij de peuters zijn alle medewerkers in het bezit van een 'Verklaring Omtrent het Gedrag' (VOG) die gekoppeld is in het Personenregister Kinderopvang aan PCBO Rotterdam. Zij voldoen aan de juiste diploma-eisen, 3F en zijn opgeleid voor VE of in opleiding. Wanneer zij

in opleiding zijn bezitten zij minimaal een gekoppelde VOG en 3F. Welke opleiding wordt gevolgd staat beschreven in het opleidingsplan. Zij mogen uitsluitend werken naast een volledig gediplomeerde VE-medewerker.

In het geval dat er maximaal 8 peuters aanwezig zijn, kan er in uitzonderlijke gevallen één volledig gediplomeerde VE-medewerker voor de groep staan. We zorgen ervoor dat we het vierogenprincipe en de achterwachtingregeling goed geregeld hebben. Het vierogenprincipe is geborgd doordat de medewerker altijd gezien/gehoord kan worden (inkijk/aanloop collega's). Daarnaast is per dag(deel) een achterwacht aangewezen die direct bereikbaar is en binnen afgesproken tijd op locatie kan zijn; dit wordt vooraf vastgelegd en gecommuniceerd met de pedagogisch medewerker.

Voor ouders en kinderen is het duidelijk welke medewerkers er aanwezig zijn op de groep en wanneer. Dit gebeurt door middel van berichtgeving via Social Schools bij afwijking van de afspraken.

8.1 Beleidsmedewerker en coaching

Vanuit de wet IKK hebben alle medewerkers binnen de kinderopvang recht op coaching, ter bevordering van hun ontwikkeling en professionaliteit. Specifiek op een VE-locatie worden extra uren ingezet om de kwaliteit van de VE te borgen en te versterken.

8.2 VVE coördinator – pedagogisch beleidsmedewerker

Binnen de school is Suzanne de Zeeuw de Pedagogisch Beleidsmedewerker en de taken worden verdeeld met de intern begeleider en VVE-coördinator Tiana van Wijngaarden van de onderbouw.

Ureninzet coördinatie en beleid		
Vaste voet		50 uur
Aantal doelgroeppeuters	(2026)	240 uur (24 x 10)
Aantal pm-ers fte		20 (2 x 10)
Totaal		360

Verdeling uren en beleid	
Coaching door externe partij	20
Coaching OuderKindActiviteiten	60
Beleidsontwikkeling	
Bijwonen gemeentelijke overleggen	
Start en begeleiding oudercommissie	
Ouder-Kind coördinatie	280
Totaal	360

De pedagogisch beleidsmedewerker en VVE-coördinator vertalen het pedagogisch beleid naar concrete activiteiten, methoden en/of instrumenten en leveren een bijdrage aan de implementatie hiervan. Zij bewaken het kwaliteitsniveau door het signaleren van ontwikkelingen en knel- en verbeterpunten binnen het pedagogisch beleid.

De VVE coördinator heeft de volgende taken:

- bewaken van de algehele kwaliteit van de VVE
- bieden van ondersteuning bij het vormgeven, implementeren en uitvoeren van het vve-programma, methoden en instrumenten
- beleid mede ontwikkelen en realiseren
- contacten onderhouden met externe organisaties en de VVE-coach
- bijwonen van gemeentelijke overleggen rondom het jonge kind
- ondersteunen en adviseren in de begeleiding van leerlingen, medewerkers, onderwijsassistenten en ouders
- toezien op de uitvoering van de handelingsplannen en ondersteuning en begeleiding bij de uitvoering daarvan
- Ouder-kind coordinator binnen de aanpak van Thuis in taal.

8.3 Pedagogisch coach

Vanuit een externe organisatie wordt coaching voor de pedagogisch professionals aangeboden. De pedagogisch coach helpt medewerkers in de groep 0 bij het signaleren van knelpunten in hun werkzaamheden, kennis en vaardigheden en achterhaalt samen hun coaching behoeften. De pedagogisch coach ondersteunt de pedagogisch professionals om zowel hun pedagogische- als didactische vaardigheden te ontwikkelen en te verbeteren. De pedagogisch coach heeft regelmatig overleg met de VVE-coördinator.

8.4 Overige collega's

Naast de medewerkers die werkzaam zijn op de groep, de beleidsmedewerker, coach en intern begeleider onderbouw, zijn er ook andere collega's die gemoeid zijn bij de peuteropvang. Deze medewerkers zijn allen in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang.

Het gaat hierbij onder andere om de voorschools maatschappelijk werkster (VSMW), de medewerker ouderbetrokkenheid en de dansjuf. Daarnaast kan incidenteel ook de administratief medewerkster aanwezig zijn, evenals de conciërge. Dit is niet structureel*. *Structurele aanwezigheid betekent: minimaal één keer per drie maanden, ten minste een half uur tijdens opvanguren op de locatie.*

8.5 Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

De taken en bevoegdheden van een stagiaire of beroepskracht in opleiding zijn afhankelijk van de opleiding en het leerjaar. Iedere stagiaire of beroepskracht in opleiding wordt gekoppeld aan een vaste pedagogisch professional of leerkracht en/of schoolopleider die fungeert als begeleider.

Naarmate de opleiding vordert en benodigde onderdelen van de opleiding worden afgerond, kan in overleg met de begeleider worden bekeken of de stagiaire of beroepskracht in opleiding meer taken of bevoegdheden krijgt. Dit gebeurt uitsluitend wanneer duidelijk is dat

de taken verantwoord kunnen worden uitgevoerd, waarbij de eindverantwoordelijkheid ligt bij de locatieleider.

Er wordt uitsluitend gewerkt met stagiaires en beroepskrachten in opleiding die beschikken over een geldige VOG. Daarnaast zijn zij bij de peuters voorafgaand aan hun eerste stage- of werkdag, ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang en gekoppeld aan PCBO. De locatieleider is verantwoordelijk voor de koppeling en het bewaken van de naleving hiervan.

De locatie zet beroepskrachten in opleiding en stagiaires in conform de Wet kinderopvang, het Besluit kwaliteit kinderopvang en de cao Kinderopvang. Beroepskrachten in opleiding worden uitsluitend formatief ingezet voor het deel dat volgens hun opleidingsfase is toegestaan. De inzetbaarheid wordt vastgesteld aan de hand van de geldende cao-bepalingen. Stagiaires worden ingezet binnen de daarvoor geldende wettelijke kaders en ontvangen passende begeleiding. De locatie borgt dat op ieder moment voldoende gekwalificeerde beroepskrachten aanwezig zijn om te voldoen aan de beroepskracht-kindratio en de kwaliteit van de voorschoolse educatie te waarborgen.

Bij de personeelsplanning wordt specifiek rekening gehouden met de aanvullende kwaliteitseisen die gelden voor voorschoolse educatie, zodat de educatieve kwaliteit en begeleiding van doelgroeppeuters geborgd blijven.

Binnen de peuteropvang werken wij met een maximale groepsgrootte van 15 kinderen per stamgroep. Per groep worden standaard 2 pedagogisch professionals ingezet, conform de beroepskracht-kindratio (BKR) van 1:8. Bij een bezetting van maximaal 8 kinderen kan, conform de regelgeving, één pedagogisch professional worden ingezet. In deze situatie is het vierogenprincipe en de achterwachtregeling geborgd.

8.6 Vaste-gezichtencriterium

Er wordt op de peuteropvang gewerkt met vaste gezichten, waarbij er dagelijks minimaal één vast gezicht voor het kind aanwezig is.

Voor kinderen tussen de 2 en 4 jaar geldt dat zij maximaal 3 vaste gezichten mogen hebben, waarvan er iedere dag minstens één aanwezig is. Bij de intake worden de pedagogisch professionals voorgesteld aan de ouders. Pedagogisch professionals hebben vaste werkdagen. Mochten er dagen geruild worden, dan geven de pedagogisch professionals dit door aan de ouders.

8.7 Vierogenprincipe

Binnen de peuteropvang werken we volgens het vierogenprincipe. Dit betekent dat er altijd een volwassene is die kan meekijken of meeluisteren, zodat de sociale veiligheid van kinderen geborgd is. Op De Sleutel doen we dit als volgt:

- We hebben een open werkklimaat, waarin medewerkers elkaar kunnen aanspreken en actief toezicht houden.
- Collega's en ouders/verzorgers kunnen het lokaal laagdrempelig betreden (binnen de afgesproken breng- en haalmomenten).
- Het lokaal heeft ramen, waardoor er zicht is van buitenaf.
- De toiletruimte heeft een deur met raam, zodat er toezicht mogelijk blijft met respect voor de privacy.
- In situaties waarin een medewerker tijdelijk alleen dreigt te staan zonder voldoende zicht/geluid (bijv. bij toiletbegeleiding, begin/einde dag of buiten spelen), zorgen we voor praktische borging (bijv. deur open/zichtlijn, collega in de buurt of directe afstemming met een naastgelegen groep/achterwacht).

8.8 Achterwachting

Wanneer op de locatie sprake is van een situatie waarin één beroepskracht alleen aanwezig is, is een achterwachting georganiseerd. De achterwacht is telefonisch bereikbaar gedurende de openingstijden van de VE-groep en kan binnen 15 minuten op locatie aanwezig zijn indien dit noodzakelijk is.

Op maandag, dinsdag, woensdag en donderdag fungeren Tiana van Wijngaarden als eerste achterwacht, Rianne Westerdijk als tweede achterwacht en Rob Treure als derde achterwacht.

Op vrijdag fungeren Wim Donker (intern begeleider), Mehtap Camkerten-Batman (onderwijssecretaresse) en Rob Treure als achterwacht.

De contactgegevens van de achterwacht zijn intern bekend bij de aanwezige pedagogisch professionals en worden actueel gehouden in de personeelsplanning/interne bereikbaarheidslijst. Indien de vaste achterwacht niet beschikbaar is, wordt vooraf een vervangende achterwacht aangewezen. Dit wordt vastgelegd in de personeelsplanning en gecommuniceerd met de aanwezige pedagogisch professional(s).

Totdat de achterwacht aanwezig is, borgen we het toezicht door gebruik te maken van zichtlijnen, open deuren en — indien beschikbaar — tijdelijke ondersteuning van een medewerker uit een aangrenzende groep of ruimte. Omdat de peuteropvang is gevestigd in het schoolgebouw, zijn tijdens schooltijden in de regel meerdere volwassenen in het pand aanwezig.

Wanneer directe vervanging of ondersteuning niet mogelijk blijkt en de veiligheid of kwaliteit van de opvang niet voldoende kan worden geborgd, informeren we ouders/verzorgers. Als uiterste maatregel kan worden besloten dat kinderen eerder worden opgehaald of dat een groep tijdelijk wordt gesloten.

8.9 Mentor

Iedere peuter krijgt een mentor toegewezen. Ouders horen tijdens een intake- of startgesprek wie de mentor van hun kind is. Alle pedagogisch professionals zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de dagelijkse zorg, het volgen van het welbevinden en het signaleren van de ontwikkeling; zij observeren en delen relevante bevindingen met elkaar. De mentor coördineert dit proces en is eindverantwoordelijk voor de vastlegging in de observatieregistratie, het bewaken van gemaakte afspraken met ouders en het volgen van de voortgang. De mentor is tevens het eerste aanspreekpunt voor ouders. Bij afwezigheid van de mentor kunnen ouders terecht bij een andere medewerker van de groep of bij de intern begeleider.

9. Wennen, doorstroom en warme overdracht (groep 0 → groep 1)

9.1 Wennen peuteropvang

Wanneer een kind start op een nieuwe groep, is een wenperiode voorafgaand wenselijk. Kinderen kunnen zich pas ontwikkelen als zij zich veilig voelen en hebben tijd nodig om te wennen aan een nieuwe omgeving, andere kinderen en volwassenen en aan nieuwe gewoontes. Daarom laten we kinderen die moeite hebben met wennen, in overleg, eerder ophalen door hun ouder(s), zodat zij een goede ervaring kunnen opdoen op de peuteropvang of op school. In dat geval maken we een wenrooster op maat en bespreken we dit met ouders.

9.2 Wennen bij de start op school groep 1 (4 jaar)

Wanneer een kind bijna 4 jaar is, kan het alvast komen wennen op school. Deze wendagen worden in overleg met ouders ingepland en blijven beperkt tot een aantal dagdelen (meestal maximaal 5). Na de vierde verjaardag start het kind officieel op school. In de eerste week wordt vaak gestart met halve dagen (08.30–11.30 uur), zodat het kind rustig kan wennen aan het schoolritme. In overleg met de leerkracht en ouders worden de tijden daarna stapsgewijs uitgebreid. Als er meer tijd nodig is, wordt dit samen met ouders besproken.

9.3 Doorstroom groep 0 – groep 1

De Sleutel heeft een eigen peuteropvang. Dit biedt kansen en voordelen bij het neerzetten van de doorgaande lijn. Binnen zowel de peuteropvang als de school wordt gewerkt met een onderbouwteam van groep 0 t/m 2, vanuit één visie en met een doorgaande lijn in de zorgstructuur. De voorschoolse opvang (groep 0) valt volledig onder de verantwoordelijkheid van basisschool De Sleutel. Hierdoor ontstaat een vloeiende doorgaande leerlijn van peuteropvang naar groep 1 en stromen veel peuters naadloos door binnen de school.

9.4 Warme overdracht

Bij de overgang naar de basisschool bespreekt de mentor in het eindgesprek met ouders/verzorgers de meest recente BOSOS-resultaten. Daarnaast zorgen we – met toestemming van ouders/verzorgers – voor afstemming met de ontvangende school, zodat de begeleiding passend kan worden voortgezet.

1. Basale overdracht

Ouder ontvangt in het eindgesprek een uitdraai van de meest recente BOSOS-resultaten. De mentor staat open voor een warme overdracht naar nieuwe leerkracht op verzoek van de ouders).

2. Warme overdracht

Wanneer er zorgen of bijzondere aandachtspunten zijn, organiseren we een warme overdracht. Hierbij bespreken betrokkenen – bij voorkeur samen met ouders/verzorgers – welke ondersteuning nodig is en welke afspraken helpend zijn, zodat de begeleiding aansluitend kan doorlopen. Dit gebeurt uitsluitend na toestemming van ouders/verzorgers.

Doorstroom naar basisschool De Sleutel

Wanneer een kind doorstroomt naar De Sleutel, plant de intern begeleider een inschrijfgesprek met ouders/verzorgers. De resultaten van BOSOS staan in Esis vermeld.

Doorstroom naar een andere basisschool

Wanneer een kind naar een andere basisschool doorstroomt deelt de mentor in het eindgesprek de meest recente BOSOS-gegevens en warme overdracht vindt alleen plaats na toestemming van ouders/verzorgers.

9.5 Toestemming en privacy (AVG)

Gegevens worden alleen gedeeld voor de begeleiding en ontwikkeling van het kind, met toestemming van ouders waar dit nodig is, en uitsluitend met medewerkers die direct betrokken zijn bij de plaatsing en ondersteuning. Ouders worden vooraf geïnformeerd over de overdracht en het doel ervan. Het leerling-/kinddossier en observatieregistraties worden alleen gedeeld wanneer ouders hiervoor toestemming geven. Ouders krijgen ruimte om aanvullingen te geven: wat werkt thuis, wat zijn aandachtspunten en wat verwachten zij bij de start in groep 1?

9.6 Start in groep 1

Om de overgang van peuteropvang naar groep 1 zo zorgvuldig mogelijk te laten verlopen, bieden we kinderen – waar mogelijk – een wenperiode in de kleutergroep. De peuter draait dan meerdere dagdelen mee in groep 1 (richtlijn: maximaal 10 dagdelen), zodat het kind kan wennen aan de nieuwe omgeving, routines en begeleiders. Na deze wenperiode stemmen we in overleg met ouders/verzorgers en de leerkracht het vervolg af. Wanneer een kind meer tijd nodig heeft, kan de wenperiode in overleg worden verlengd.

Na ongeveer drie maanden in groep 1 vindt een evaluatiemoment plaats tussen de leerkracht en – waar nodig of wenselijk – de mentor en/of intern begeleider: hoe verloopt de overgang, wat gaat goed en wat vraagt bijstelling? De uitkomst wordt teruggekoppeld aan ouders/verzorgers en afspraken worden waar nodig vastgelegd in ESIS.

9.7 Inschrijving groep 1

Ouders ontvangen tijdens het inschrijfgesprek:

- het informatieboekje “Mijn kind gaat naar groep 1”;
- een formulier met een overzicht van de wendagen;
- een inschrijfformulier van Bibliotheek Rotterdam.

9.8 Borging doorgaande lijn en sociale veiligheid

Om de doorgaande lijn in het aanbod en de kwaliteit van handelen te borgen, werken we met vaste overleg- en evaluatiemomenten:

- De ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd met observaties en toetsen; twee keer per jaar worden toetsresultaten en analyses in het hele team besproken om het onderwijs te verbeteren.
- Leerkracht en intern begeleider voeren minimaal 5 keer per jaar gesprekken (ZOO) over ontwikkeling en ondersteuning; bij zorgen kan dit vaker.
- Het team evalueert het onderwijs via minimaal 5 verbindingssessies per jaar (studiedagen), waarin het onderwijs wordt besproken en aangescherpt.

Sociale veiligheid borgen we schoolbreed ook in het dagelijks handelen en in de groepsvorming. Voor sociaal-emotionele ontwikkeling, omgangsvormen en een positief groepsklimaat werkt De Sleutel met de methode Leefstijl. Bij zorgen over ontwikkeling of gedrag nemen we altijd contact op met ouders. Wanneer extra afstemming of expertise nodig is, kan (met ouders) opschaling plaatsvinden via het School Zorg Team (SZT), waarbij ouders worden uitgenodigd en samen een hulpvraag wordt opgesteld.

9.9 Overdracht naar BSO

CBS De Sleutel heeft geen eigen voor- en naschoolse opvang. Ouders regelen de aanmelding zelf. Als er informatie wordt gedeeld met de BSO (bijv. over allergieën, gedrag of bijzonderheden), gebeurt dit alleen met toestemming van ouders en zo concreet en feitelijk mogelijk. Peuters die overgaan naar groep 1 en de BSO bezoeken krijgen (waar nodig) een overdracht waarin de behoeften van het kind staan vermeld. Wanneer op de BSO is een afspraak tussen ouders en de betreffende opvangorganisatie.

9.10 Peuterverlenging

Wanneer een kind nog niet toe is aan de overstap van de peuteropvang naar groep 1, kan peuterverlenging worden ingezet. Dit betekent dat het kind maximaal zes maanden langer op de peuteropvang kan blijven. Deze extra periode wordt door de peuteropvang benut om het kind verder te begeleiden richting een passende vervolgstap.

Wanneer peuterverlenging aan de orde is, is het van groot belang om ouders goed te informeren over de aanleiding, de inhoud en de voorwaarden. Bespreek hierbij de volgende punten:

- De reden waarom het kind op dit moment (nog) niet kan doorstromen naar groep 1.
- De duur van de verlenging (maximaal zes maanden)
- Welke dagen en/of uren het kind de peuteropvang blijft bezoeken
- Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag (de opvang valt niet meer onder reguliere kinderopvang)
- De verlenging is kosteloos
- Het kind blijft verzekerd via PCBO.

Kinderen die gebruik maken van peuterverlenging worden niet ingeschreven op de basisschool. Dit heeft te maken met de wettelijke zorgplicht: zodra een kind is ingeschreven, is de school verantwoordelijk voor het bieden van passende ondersteuning. Als op dat moment blijkt dat een kind meer baat heeft bij een andere school of voorziening, zit de school hier formeel aan vast. Door een kind nog niet in te schrijven, blijft er ruimte om samen met ouders te zoeken naar de best passende vervolgstap voor het kind.

Omdat het kind in deze tussenperiode ook niet meer in het systeem van de peuteropvang geregistreerd staat, is het belangrijk dat de verlenging wordt gemeld bij de medewerker voorschooladministratie. Zo blijven de kinderen (administratief ook) zichtbaar.

Tot slot: ouders/verzorgers dienen een verklaring te ondertekenen voor akkoord en 'voor gezien'. Hiervoor is een brief beschikbaar; zie brief peuterverlenging op SharePoint.

10. Ouders

Ouderbetrokkenheid speelt een grote rol bij de VVE. De ontwikkeling van een kind wordt het sterkst bevorderd wanneer het thuis wordt gestimuleerd in een ondersteunende omgeving. Om ouders actief te betrekken, is een 'educatief partnerschap' de basis. De samenwerking is gebaseerd op wederzijdse verwachtingen, respect voor diversiteit en open communicatie.

Omdat elke ouder en gezinssituatie anders is, is maatwerk noodzakelijk. Niet alle ouders kunnen op dezelfde manier benaderd worden; het is belangrijk om in te spelen op hun individuele behoeften en mogelijkheden. Een effectieve samenwerking ontstaat door heldere

afspraken te maken en een open dialoog te voeren, waarbij zowel de expertise van professionals als de inbreng van ouders wordt gewaardeerd.

Op CBS De Sleutel vinden we het belangrijk dat ouders/verzorgers en school samen optrekken in de ontwikkeling van kinderen. We werken hierbij vanuit ouderbetrokkenheid 3.0: ouders worden actief betrokken bij het leren en welbevinden van hun kind, zowel op school als thuis.

De OKA's worden regelmatig geëvalueerd met de Medewerker Ouderbetrokkenheid en/of de intern begeleider onderbouw.

10.1 Ouderparticipatie in groep 0 t/m 2

Peuters (groep 0)

Bij de peuters organiseren we structureel Ouder-Kind activiteiten op dinsdagochtend en vrijdagochtend. Tijdens deze momenten doen ouders samen met hun kind mee aan activiteiten die aansluiten bij het thema en de ontwikkeling van het jonge kind. Zo zien ouders hoe we werken en krijgen zij handvatten om thuis verder te oefenen (bijv. taal, spel, samenspel en routines).

Kleuters (groep 1-2)

Bij de kleuters worden Ouder-Kind activiteiten minimaal één keer per thema georganiseerd. Deze ouder-kindactiviteiten worden per leerjaar georganiseerd van 08.30 - 08.50 uur. Dit betekent één OKA gericht op ouders van groep 1 en één moment gericht op ouders van groep 2 (met deelname van beide kleutergroepen). De activiteiten sluiten aan bij het thema. De OKA's staan aangekondigd in de jaarplanning.

10.2 Thuis in Taal als ondersteunende aanpak

Om de effectiviteit en kwaliteit van ouderbetrokkenheid te borgen en waar mogelijk te verbeteren, zetten we de aanpak Thuis in Taal in (peutergroepen en groepen 1-3). Deze aanpak ondersteunt ouder-kindactiviteiten met een duidelijke structuur en praktische materialen/activiteiten, gericht op taalrijke interactie thuis. Hierdoor versterken we de doorgaande lijn tussen school en thuis en vergroten we de impact van het taalaanbod op school.

Foto: Martine Dusol

10.3 Communicatie en samenwerking met ouders

We informeren ouders via vaste contactmomenten en laagdrempelige communicatie. Waar nodig bieden we extra ondersteuning, bijvoorbeeld via schoolmaatschappelijk werk (SMW/VSMW) en de medewerker ouderbetrokkenheid. In gesprekken met ouders staat steeds de gezamenlijke hulpvraag centraal: wat heeft het kind nodig en hoe kunnen school en thuis hier samen aan bijdragen?

Foto: Mathilde Dusol

In warme interacties ontstaan betrokkenheid, taal en ontwikkeling.

Op De Sleutel vinden we het belangrijk dat ouders tijdig en duidelijk geïnformeerd zijn over het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind. We kiezen daarbij voor vaste communicatielijnen én persoonlijk contact wanneer dat nodig is.

Hoe delen we informatie over het kind met ouders?

- Social Schools (ouderapp/portaal): De schriftelijke communicatie verloopt via Social Schools. Ouders ontvangen berichten via de app en/of e-mail. In Social Schools staan ook de agenda en praktische mededelingen (bijv. activiteiten, ouderbijeenkomsten, vrije dagen).
- Aanvullende informatie per onderwerp/thema: Waar passend deelt de school aanvullende informatie (bijv. uitleg bij onderwijsinhoud of thema's) via Social Schools, zoals ouderinformatie per blok/onderwerp.
- Bij zorgen of opvallend gedrag: Als er signalen of zorgen zijn, neemt de pedagogisch professional/leerkracht contact op met ouders voor een gesprek. Wanneer meer afstemming nodig is, kan (in overleg met ouders) opschaling plaatsvinden via de interne zorgstructuur en eventueel het School Zorg Team (SZT).

10.3.1 Vaste aanspreekpunten

Peuteropvang: bij de peuteropvang zijn de pedagogisch professionals het vaste aanspreekpunt voor ouders. De mentor onderhoudt het contact, voert gesprekken en stemt af met de intern begeleider (IB) en – waar nodig – met andere betrokkenen.

Basisschool: op school is de groepsleerkracht in principe het eerste aanspreekpunt. Bij extra ondersteuningsvragen kan de IB aansluiten en/of wordt in overleg met ouders het School Zorg Team (SZT) ingezet.

10.3.2 Ouder- en voortgangsgesprekken (organisatie en frequentie)

Peuteropvang (groep 0):

De ontwikkeling wordt doorlopend gevolgd en met ouders besproken. De mentor voert deze gesprekken als vaste contactpersoon. Daarnaast ondersteunen de Ouder-Kind activiteiten (dinsdagochtend en vrijdagochtend) en de aanpak Thuis in Taal het delen van informatie: ouders zien in de praktijk hoe er gewerkt wordt en krijgen concrete handvatten om thuis aan te sluiten bij het thema en de ontwikkeling van hun kind.

Kleuters (groep 1-2):

- **Start schooljaar:** in de eerste week na de zomervakantie is er een meet & greet met ouders en kinderen in de groep.
- **Welbevindengesprek:** ongeveer twee maanden later vindt een welbevindengesprek plaats (hoe gaat het met het kind, wat heeft het nodig, hoe ervaren ouders het).
- **Voortgang/ontwikkeling:** vervolgens worden ouders twee keer per jaar uitgenodigd om de ontwikkeling en resultaten te bespreken.

De gesprekken worden aangekondigd in de jaarplanning en ouders kunnen zich vooraf inschrijven via Social Schools.

10.3.3 Afstemming, verslaglegging en opschaling (peuteropvang)

Bij de peuteropvang worden afspraken en vervolgstappen vastgelegd in BOSOS en het kinddossier. Wanneer er zorgen zijn of extra ondersteuning nodig is, wordt dit (met ouders) meegenomen in de peuterzorgoverleggen en kan – in overleg met ouders – opschaling plaatsvinden via het SZT, zodat duidelijk is wat is afgesproken en wanneer er geëvalueerd wordt.

10.4 Adviesrecht

De directeur of VVE-coördinator bespreekt minimaal één keer per jaar het pedagogisch werk- en beleidsplan met de oudercommissie, waarbij zowel wordt teruggekeken op de afgelopen periode als vooruitgeblikt op toekomstige ontwikkelingen. Wanneer er tussentijds een wijziging plaatsvindt in het pedagogisch werk- en beleidsplan zal dit ook aan de

oudercommissie worden voorgelegd/besproken, hier wordt verslag van gemaakt of hiervoor wordt door hen getekend. Welke afspraken omtrent onderwerpen die besproken dienen te worden met ouders en oudercommissie en afspraken omtrent de verslaglegging hiervan, staat beschreven in het 'PCBO-reglement oudercommissie'.

Ouders hebben het recht om officieel mee te praten over zaken die met school te maken hebben. In de medezeggenschapsraad van 'De Sleutel' nemen deel bij het schrijven van dit document 3 leerkrachten en 3 ouders. Een voorbeeld van het meedenken en meepraten door ouders is het feit dat de oudergeleding van de MR de inhoud van deze schoolgids heeft goedgekeurd. Binnen het bestuur functioneert ook een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR), waarin vertegenwoordigers van alle medezeggenschapsraden binnen het bestuur vertegenwoordigd zijn. Voor meer informatie kunt u terecht bij de voorzitter van onze MR. Binnen de 0 groepen (peuteropvang) zijn we gestart met een oudercommissie. Deze commissie bestaat uit minimaal drie mensen. Deze oudercommissie heeft adviesrecht betreffende de beslissingen die genomen worden. Een oudercommissie heeft tenminste adviesrecht over de volgende onderwerpen: a. De wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan het pedagogisch beleid dat wordt gevoerd b. Voedingsaangelegenheden van algemene aard en het algemene beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid of gezondheid. c. Openingstijden. d. De vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten e. Wijziging van de prijs van peuteropvang. De oudercommissie vertegenwoordigt de ouders en heeft een openbare functie

School benadert ouders actief om zitting te nemen in de oudercommissie d.m.v. brieven, posters en persoonlijk aanspreken. De notulen van de oudercommissie worden na elke bijeenkomst aangeboden aan alle ouders door de pedagogisch professionals.

10.5 Interne klachtenregeling ouders peuteropvang

Als u als ouder niet tevreden bent over de dienstverlening of bejegening, dan stellen wij het op prijs dat u dit zo spoedig mogelijk bespreekt met de betrokken medewerker(s). Mocht dit niet lukken of niet leiden tot een oplossing, dan kunt u uw ongenoegen bespreken met de direct leidinggevende van de medewerker(s). Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kunt u een formele klacht indienen via klachtencoördinator@pcbordam.nl. Houd er rekening mee dat u hiermee een formele klachtenprocedure start. Deze wordt binnen maximaal zes weken afgehandeld.

Vermeld bij het indienen van een klacht minimaal:

- Datum
- Uw naam en adres
- Indien van toepassing: de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft
- De locatie en de groep/de betreffende afdeling van het bestuursbureau
- Een omschrijving van de klacht.

Tijdens het intakegesprek worden ouders op de hoogte gesteld van de interne klachtenregeling. Daarnaast kunt u als ouder de klachtenregeling nalezen in de Interne klachtenregeling ouders peuteropvang via www.pcbo.nl. Wij streven er te allen tijde naar om samen tot een oplossing te komen.

Bent u niet tevreden over de interne afhandeling van uw klacht? Dan kunt u voor advies terecht bij het Klachtenloket Kinderopvang of uw klacht indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang. U kunt er ook voor kiezen om uw klacht direct bij de Geschillencommissie Kinderopvang in te dienen.

*Ieder jaar levert PCBO een klachtenverslag van het afgelopen jaar aan bij de GGD. Hierin is opgenomen hoe de klachten zijn afgehandeld. Het verslag wordt vervolgens ook geplaatst op de website van PCBO.

Slotwoord

Dit pedagogisch werk- en beleidsplan vormt de basis voor de dagelijkse praktijk binnen De Sleutel. Het biedt houvast voor medewerkers en zorgt voor een eenduidige werkwijze in de begeleiding van kinderen, de samenwerking met ouders, de afstemming binnen het team en de doorgaande lijn tussen peuteropvang en school. We werken volgens de afspraken in dit plan en spreken elkaar hierop aan, zodat kinderen en ouders kunnen rekenen op duidelijkheid, kwaliteit en continuïteit.

Om de kwaliteit en effectiviteit van onze aanpak te waarborgen, evalueren we dit beleidsplan jaarlijks. Op basis van observaties, ervaringen uit de praktijk, gesprekken met ouders en teamleden en eventuele nieuwe inzichten of wet- en regelgeving, stellen we het plan waar nodig bij. Zo blijft het beleid actueel en passend bij de behoeften van kinderen en de kwaliteitseisen.

Wij blijven ons inzetten voor een veilige en uitdagende omgeving waarin ieder kind gezien wordt en de ruimte krijgt om zich op eigen wijze te ontwikkelen. Vanuit onze schoolvisie – leren met hart, hoofd en handen, met taal als belangrijke pijler en hoge verwachtingen – werken we iedere dag aan groei, welbevinden en gelijke kansen voor alle kinderen.

Tot slot: ieder kind brengt een eigen verhaal mee naar De Sleutel. Wij geven ruimte aan die verhalen—in spel, in gesprekken en in het samen leren. We luisteren, verwoorden en verrijken, zodat kinderen hun eigen stem kunnen ontwikkelen en gebruiken: om zich te uiten, om de ander te begrijpen en om met vertrouwen de wereld te ontdekken. Samen met ouders/verzorgers kijken we daarbij steeds vooruit: we delen wat we zien, stemmen af wat een kind nodig heeft en versterken elkaar in de begeleiding. Zo stimuleren we in partnerschap de ontwikkeling van ieder kind—thuis én op school.

Documenten mogelijk op te vragen door ouders:

Oudercommissiereglement PCBO

Beleidsplan veiligheid en gezondheid

Ouderbeleidsplan

Kwaliteitszorg document

